

LIETUVOS BANKO FINANSŲ RINKOS PRIEŽIŪROS KOMITETAS

SPRENDIMAS DĖL LIETUVOS BANKO FINANSŲ RINKOS PRIEŽIŪROS TARYBOS DIREKTORIAUS 2021 M. SAUSIO 7 D. SPRENDIMO NR. V 2021/(34.3.E-3400)-419-4 „DĖL KOLEKTYVINIO INVESTAVIMO SUBJEKTŲ VALDYMO GAIRIŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

2023 m. liepos 14 d. Nr. V 2023/(1.160.E-9004)-441-125
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatymo 42 straipsnio 4 dalies 1 punktu ir Finansų rinkos priežiūros komiteto darbo reglamento, patvirtinto Lietuvos banko valdybos 2021 m. spalio 25 d. nutarimu Nr. 03-175 „Dėl Finansų rinkos priežiūros komiteto sudarymo ir darbo reglamento patvirtinimo“, 8.3 papunkčiu, Finansų rinkos priežiūros komitetas n u s p r e n d ž i a:

Pakeisti Kolektyvinio investavimo subjektų valdymo gaires, patvirtintas Lietuvos banko Finansų rinkos priežiūros tarybos direktoriaus 2021 m. sausio 7 d. sprendimu Nr. V 2021/(34.3.E-3400)-419-4):

1. Pakeisti preambulės trečiąją ir ketvirtąją pastraipas ir jas išdėstyti taip:

„Lietuvos Respublikoje steigiami KIS gali būti kelių rūšių – suderintieji KIS ir specialieji KIS, į kuriuos gali investuoti bet kuris fizinis ar juridinis asmuo (t. y. asmenims, investuojantiems į tokius KIS, netaikomi papildomi patirties, kompetencijos ar panašaus pobūdžio reikalavimai), informuotiesiems investuotojams skirti KIS (IISKIS), į kuriuos gali investuoti tik asmenys, tenkinantys IISKIS veiklą reguliuojančiame įstatyme nustatytus reikalavimus (pvz., profesionalieji investuotojai), tik pagal ES reglamentus veikiantys KIS (Europos rizikos kapitalo fondai (EuVECA), Europos ilgalaikių investicijų fondai (ELTIF) ar Europos socialinio verslumo fondai (EUSEF)) arba nereguliuojami KIS, kurių veikla turi tenkinti Lietuvos Respublikos informuotiesiems investuotojams skirtų kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo (IISKISĮ) 7 straipsnio 5 dalyje nustatytas sąlygas. Detalesniu ir griežtesniu reguliavimu pasižymi kolektyvinio investavimo veikla, kai tokia investavime dalyvauja (investuotojais / KIS dalyviais gali būti) asmenys, neturintys patirties ir kompetencijos šioje srityje.

KIS ir sprendimus dėl jų valdymo (investicijų valdymo, platinimo ir kt.) priimančių asmenų veiklą ir jiems taikomus reikalavimus Lietuvos Respublikoje reguliuoja atitinkamai Lietuvos Respublikos kolektyvinio investavimo subjektų įstatymas (KISĮ), taikomas suderintiems KIS, specialiesiems KIS ir jų valdytojams, IISKISĮ, taikomas IISKIS (įskaitant profesionaliesiems investuotojams skirtus KIS) ir jų valdytojams, Lietuvos Respublikos alternatyviųjų kolektyvinio investavimo subjektų įstatymas (AKISVĮ), taikomas esant tam tikroms sąlygoms specialiųjų KIS ir IISKIS valdytojams, taip pat – juos įgyvendinantys teisės aktai ir, kai taikoma, atitinkami ES reglamentai, kiti ES dokumentai (pvz., gairės).“

2. Pakeisti turinį ir jį išdėstyti taip:

„TURINYS

I DALIS. BENDROSIOS NUOSTATOS.....	7
I SKYRIUS. KIS VALDYMĄ REGULIUOJANTYS TEISĖS AKTAI IR KITI DOKUMENTAI.....	7
PIRMASIS SKIRSNIS. PAGRINDINIAI TAIKOMI ES TEISĖS AKTAI IR KITI DOKUMENTAI.....	7
ANTRASIS SKIRSNIS. PAGRINDINIAI TAIKOMI LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISĖS AKTAI.....	9
II SKYRIUS. TAIKYMO SRITIS IR SUBJEKTAI.....	9
III SKYRIUS. SĄVOKOS	10
II DALIS. BENDRIEJI KIS KLAUSIMAI.....	10
I SKYRIUS. KIS SAMPRATA.....	10
PIRMASIS SKIRSNIS. KIS POŽYMIAI.....	10

ANTRASIS SKIRSNIS. KIS REGULIAVIMAS IR VEIKIMO PRINCIPAI.....	11
TREČIASIS SKIRSNIS. KIS VEIKLOS FORMOS.....	12
KETVIRTASIS SKIRSNIS. KIS TIPAI	12
PENKTASIS SKIRSNIS. UT KIS VIENETŲ IŠPIRKIMAS AR ĮNAŠŲ GRAŽINIMAS.....	13
II SKYRIUS. KIS VALDYMAS. PAPILDOMA VEIKLA.....	14
PIRMASIS SKIRSNIS. VALDYMO TURINYS	14
ANTRASIS SKIRSNIS. VALDYMO FUNKCIJŲ PAVEDIMAS ATLIKTI KITAM ASMENIUI.....	14
TREČIASIS SKIRSNIS. SVARBIAS FUNKCIJAS VYKLANČIŲ ASMENŲ PASKYRIMAI.....	16
TREČIASIS ¹ SKIRSNIS. INVESTICINIŲ SPRENDIMŲ PRIĖMIMAS.....	16
KETVIRTASIS SKIRSNIS. KIS VALDYMO PABAIGA.....	17
PENKTASIS SKIRSNIS. PAPILDOMOS VEIKLOS VYKDYMAS.....	18
III SKYRIUS. KIS VIENETŲ APSKAITA.....	18
IV SKYRIUS. INVESTAVIMO STRATEGIJA.....	20
PIRMASIS SKIRSNIS. INVESTAVIMAS Į INDELIUS.....	20
ANTRASIS SKIRSNIS. INVESTAVIMAS Į KITUS KIS.....	21
TREČIASIS SKIRSNIS. VALDYMO ĮMONĖS INVESTICIJOS Į JOS VALDOMUS KIS.....	22
KETVIRTASIS SKIRSNIS. INVESTAVIMAS PER SPB.....	22
V SKYRIUS. INFORMACIJOS APIE TURTO VERTINIMĄ IR VERTĖS SKAIČIAVIMĄ ATSKLEIDIMAS.....	23
VI SKYRIUS. IF PAJAMŲ PASKIRSTYMAS.....	24
VII SKYRIUS. INFORMACIJOS TEIKIMO KALENDORIUS.....	24
VIII SKYRIUS. TVARUMO RIZIKOS IR ATSKLEIDIMO REIKALAVIMAI.....	24
IX SKYRIUS. KAŠTAI IR MOKESČIAI.....	27
III DALIS. KISŲ YPATUMAI.....	28
I SKYRIUS. BENDRIEJI KLAUSIMAI.....	28
II SKYRIUS. KIS VIENETŲ PLATINIMAS.....	28
PIRMASIS SKIRSNIS. BENDRIEJI KLAUSIMAI.....	28
ANTRASIS SKIRSNIS. TIESIOGINIS KIS VIENETŲ PLATINIMAS.....	29
TREČIASIS SKIRSNIS. KIS VIENETŲ PLATINIMAS PER INTERNETO PLATFORMĄ.....	29
KETVIRTASIS SKIRSNIS. KIS VIENETŲ PLATINIMAS ANTRINĖJE RINKOJE.....	30
III SKYRIUS. DEPOZITORIUMO VEIKLA.....	30
IV SKYRIUS. ATITIKTIES FUNKCIJA.....	31
V SKYRIUS. MOKĖJIMAI TRETIESIEMS ASMENIMS.....	32
VI SKYRIUS. NT KIS TAIKOMI DIVERSIFIKAVIMO IR ĮSISKOLINIMO REIKALAVIMAI.....	32
VII SKYRIUS. UTIB SAVŲ AKCIJŲ ĮSIGIJIMAS.....	33
VIII SKYRIUS. KIS PERTVARKYMAS Į IISKIS.....	34
IX SKYRIUS. TAM TIKRŲ INVESTICINIŲ PASLAUGŲ, SUSIJUSIŲ SU NENOTIFIKUOTŲ UŽSIENIO KIS VIENETAIS, TEIKIMAS.....	34
X SKYRIUS. NUMATOMŲ TEIKTI INVESTICINIŲ PASLAUGŲ ĮMONIŲ GRUPĖS ĮMONĖMS NOTIFIKAVIMAS.....	36
XI SKYRIUS. ATLYGIO POLITIKA IR ATLYGIO ATASKAITA.....	36
XII SKYRIUS. ATLYGIO KOMITETAS.....	38
IV DALIS. AKISVŲ YPATUMAI.....	39
I SKYRIUS. ALTERNATYVIŲJŲ KIS VALDYTOJŲ VEIKLOS PRINCIPAI.....	39
II SKYRIUS. KIS VIENETŲ PLATINIMAS.....	42
III SKYRIUS. DEPOZITORIUMO PAREIGOS.....	42
IV SKYRIUS. ATITIKTIES FUNKCIJA.....	44
V SKYRIUS. PALANKESNĖS SĄLYGOS INVESTUOTOJAMS.....	44
VI SKYRIUS. DĖL TAM TIKRŲ REIKALAVIMŲ, TAIKOMŲ UŽSIENIO ALTERNATYVIŲJŲ KIS VIENETŲ PLATINIMUI NEPROFESIONALIESIEMS INVESTUOTOJAMS LIETUVOS RESPUBLIKOJE.....	45
VII SKYRIUS. ATLYGIO POLITIKA IR ATLYGIO ATASKAITA.....	48
VIII SKYRIUS. EUROPOS RIZIKOS KAPITALO FONDO VALDYTOJUI TAIKOMI REIKALAVIMAI.....	49
V DALIS. IISKISŲ YPATUMAI.....	49
I SKYRIUS. IISKISŲ VEIKIMO PRINCIPAI.....	49
I ¹ SKYRIUS. IISKIS PERTVARKYMAS Į SPECIALŲJŲ KIS.....	50
II SKYRIUS. INFORMUOTŲJŲ INVESTUOTOJŲ SAMPRATA IR TAIKOMI REIKALAVIMAI.....	50
III SKYRIUS. SU VALDYTOJU SUSIJĘ INVESTUOTOJAI.....	55
III ¹ SKYRIUS. ĮGALIOJIMŲ PAŠAUKTI LĖŠAS DĖL KREDITO LINIJOS DOKUMENTŲ PAŽEIDIMO IŠDAVIMAS KOMERCINIAM BANKUI.....	57
IV SKYRIUS. VALDYMO ĮMONĖS AKCIJŲ PAKETAI.....	57
V SKYRIUS. IB, KURIOS KAPITALAŠ NEKINTAMAS, KAPITALO KLAUSIMAI.....	58
V ¹ SKYRIUS. PIRMUMO TEISĖS ATŠAUKIMAS.....	59

VI SKYRIUS. IISKIS OBLIGACIJOS.....	60
PIRMASIS SKIRSNIS. BENDRIEJI KLAUSIMAI.....	60
ANTRASIS SKIRSNIS. PALŪKANŲ DYDŽIO NUSTATYMAS.....	60
TREČIASIS SKIRSNIS. LB INFORMAVIMAS APIE PLANUOJAMĄ IŠLEISTI IISIB OBLIGACIJŲ EMISIJĄ.....	61
KETVIRTASIS SKIRSNIS. VPI TAIKYMAS.....	61
PENKTASIS SKIRSNIS. LĖŠŲ PRITRAUKIMAS IŠ NEPROFESIONALIJŲ RINKOS DALYVIŲ.....	61
ŠEŠTASIS SKIRSNIS. TURTO ĮKEITIMAS OBLIGACIJŲ SAVININKŲ NAUDAI.....	62
SEPTINTASIS SKIRSNIS. PRODUKTŲ VALDYMO REIKALAVIMŲ TAIKYMAS.....	63
VII SKYRIUS. IISKIS PROSPEKTAS IR PAGRINDINĖS INFORMACIJOS INVESTUOTOJAMS DOKUMENTAS.....	63
VIII SKYRIUS. TURTO SAUGOJIMAS.....	65
IX SKYRIUS. IISKIS, INVESTUOJANTYS Į PASKOLAS.....	66
PIRMASIS SKIRSNIS. BENDROSIOS NUOSTATOS.....	66
ANTRASIS SKIRSNIS. DIVERSIFIKAVIMAS.....	67
TREČIASIS SKIRSNIS. INVESTAVIMAS Į NEVEIKSNIAS PASKOLAS.....	67
KETVIRTASIS SKIRSNIS. INVESTAVIMAS Į REIKALAVIMO TEISES IŠ UŽBAIGTŲ PASKOLŲ.....	68
PENKTASIS SKIRSNIS. FAKTORINGAS.....	69
ŠEŠTASIS SKIRSNIS. PASKOLOS GAVĖJŲ VERTINIMAS.....	69
SEPTINTASIS SKIRSNIS. REIKALAVIMO TEISĖS KAIP GALIMAS ĮKEITIMO OBJEKTAS.....	69
AŠTUNTASIS SKIRSNIS. INVESTAVIMAS Į KITĄ TURTĄ NEI PASKOLOS.....	70
DEVINTASIS SKIRSNIS. PASKOLOS HOLDINGO BENDROVEI.....	70
DEŠIMTASIS SKIRSNIS. PASKOLOS PORTFELIO BENDROVEI.....	71
X SKYRIUS. IISKIS VIENETŲ KEITIMAS.....	71
XI SKYRIUS. IISIF INVESTAVIMO SUTARČIŲ KEITIMAS, KAI KEIČIAMOS IISIF TAISYKLĖS.....	71
XII SKYRIUS. IISKIS VIENETŲ PLATINIMAS.....	72
XIV SKYRIUS. GALIMYBĖ ĮGALIOTI KITĄ ASMENĮ ATLIKTI TAM TIKRUS VEIKSMUS.....	72
XV SKYRIUS. KŪB YPATUMAI.....	73
XVI SKYRIUS. VOT TAIKYMAS.....	74
XVII SKYRIUS. FINANSINIŲ ATASKAITŲ RENGIMAS.....	74
XVII ¹ SKYRIUS. PAGRINDINIŲ VALDYMO ĮMONĖS IR IISKIS FUNKCIJŲ ATLIKIMO KONTROLĖ.....	75
XVII ² SKYRIUS. PRANEŠIMAS APIE TEISĖS AKTŲ, REGLAMENTUOJANČIŲ IISKIS VEIKLĄ, PAŽEIDIMĄ.....	75
XVII ³ SKYRIUS. GAV REIKALAVIMŲ VYKDYMAS.....	76
XVIII SKYRIUS. IISKIS VALDYSENA.....	76
PIRMASIS SKIRSNIS. VALDYMO STRUKTŪRA.....	76
ANTRASIS SKIRSNIS. IISKIS DALYVIAI IR VALDYTOJAS.....	77
TREČIASIS SKIRSNIS. IB, KURIOS TEISINĖ FORMA YRA AB AR UAB, YPATUMAI.....	77
KETVIRTASIS SKIRSNIS. VALDYBOS SUDĖTIS IR REIKALAVIMAI VALDYBOS NARIAMS.....	78
PENKTASIS SKIRSNIS. VALDYBOS VEIKLOS ORGANIZAVIMAS.....	79
ŠEŠTASIS SKIRSNIS. TINKAMOS VALDYBOS VEIKLOS UŽTIKRINIMAS.....	80
SEPTINTASIS SKIRSNIS. STEBĖTOJŲ TARYBOS SUDARYMAS, FUNKCIJOS.....	80
AŠTUNTASIS SKIRSNIS. KOMITETAI.....	80
DEVINTASIS SKIRSNIS. INTERESŲ KONFLIKTŲ PREVENCIJA IR VALDYMAS.....	81

3. Pakeisti I dalies I skyriaus pirmąjį skirsnį ir jį išdėstyti taip:

„PIRMASIS SKIRSNIS

PAGRINDINIAI TAIKOMI ES TEISĖS AKTAI IR KITI DOKUMENTAI

1. 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/65/EB dėl įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su kolektyvinio investavimo į perleidžiamus vertybinius popierius subjektais (KIPVPS), derinimo (toliau – UCITS direktyva).

2. 2010 m. liepos 1 d. Komisijos direktyva 2010/43/ES, kuria įgyvendinamos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/65/EB nuostatos dėl organizacinių reikalavimų, interesų konfliktų, veiklos vykdymo, rizikos valdymo ir dėl depozitoriumo ir valdymo įmonės susitarimo turinio (toliau – UCITS VOT direktyva).

3. 2010 m. liepos 1 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 583/2010, kuriuo įgyvendinamos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/65/EB nuostatos dėl pagrindinės informacijos investuotojams ir dėl sąlygų, kurių reikia laikytis teikiant pagrindinę informaciją investuotojams ar prospektą patvariojoje laikmenoje, išskyrus popierių, arba svetainėje.

4. 2010 m. liepos 1 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 584/2010, kuriuo įgyvendinamos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/65/EB nuostatos dėl standartinio pranešimo ir

KIPVPS pažymos formos ir turinio, dėl kompetentingų institucijų elektroninių ryšių naudojimo taikant pranešimų teikimo tvarką, dėl patikrų vietoje ir tyrimų tvarkos ir dėl kompetentingų institucijų keitimosi informacija tvarkos (toliau – Reglamentas (ES) Nr. 584/2010).

5. 2010 m. liepos 1 d. Komisijos direktyva 2010/42/ES, kuria įgyvendinamos tam tikros Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/65/EB nuostatos dėl fondų jungimo, finansuojamųjų ir finansuojančiųjų subjektų struktūrų ir pranešimų teikimo tvarkos.

6. 2011 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/61/ES dėl alternatyvaus investavimo fondų valdytojų, kuria iš dalies keičiami direktyvos 2003/41/EB ir 2009/65/EB bei reglamentai (EB) Nr. 1060/2009 ir (ES) Nr. 1095/2010 (toliau – AIFM direktyva).

7. 2012 m. gruodžio 19 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 231/2013, kuriuo papildomos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2011/61/ES nuostatos dėl išimčių, bendrųjų veiklos sąlygų, depozitoriumų, finansinio svarto, skaidrumo ir priežiūros (toliau – AIFM reglamentas).

8. 2012 m. Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijos Kompetentingų institucijų ir KIPVPS valdymo įmonių gairės. Gairės dėl rizikos nustatymo ir tam tikrų KIPVPS tipų globalios pozicijos skaičiavimo (ESMA/2012/197).

9. 2013 m. gegužės 15 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 447/2013, kuriuo nustatoma procedūra AIFV, pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2011/61/ES pasirenkantiems AIFV statusą.

10. 2013 m. gegužės 15 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 448/2013, kuriuo nustatoma ne ES AIFV referencinės valstybės narės nustatymo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2011/61/ES procedūra.

11. 2013 m. rugpjūčio 13 d. Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijos Gairės dėl pagrindinių AIFV sąvokų (ESMA/2013/611; ESMA KIS sąvokų gairės).

12. 2013 m. gruodžio 17 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 694/2014, kuriuo papildomos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2011/61/ES nuostatos, susijusios su alternatyvaus investavimo fondų valdytojų tipų nustatymo techniniais reguliavimo standartais.

13. 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/65/ES dėl finansinių priemonių rinkų, kuria iš dalies keičiamos Direktyva 2002/92/EB ir Direktyva 2011/61/ES (toliau – MiFID II).

14. 2014 m. rugpjūčio 1 d. Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijos kompetentingų institucijų ir KIPVPS valdymo įmonių gairės (Gairės, skirtos biržoje prekiaujamiems fondams (ETF) ir kitiems KIPVPS) (ESMA/2014/937).

15. 2014 m. rugpjūčio 8 d. Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijos gairės dėl ataskaitų teikimo reikalavimų pagal AIFVD 3 straipsnio 3 dalies d punktą ir 24 straipsnio 1, 2 ir 4 dalis (ESMA/2014/869).

16. 2014 m. gruodžio 18 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2015/514 dėl informacijos, kurią kompetentingos institucijos turi teikti Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijai pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2011/61/ES 67 straipsnio 3 dalį.

17. 2014 m. lapkričio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1286/2014 dėl mažmeninių investicinių produktų paketų ir draudimo principu pagrįstų investicinių produktų (MIPP ir DIP) pagrindinės informacijos dokumentų (toliau – PRIIPS reglamentas).

18. 2015 m. gruodžio 17 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2016/438, kuriuo papildomos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/65/EB nuostatos dėl depozitoriumų pareigų.

19. 2016 m. liepos 25 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2016/1212, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/65/EB nustatomi techniniai įgyvendinimo standartai, susiję su standartinėmis informacijos teikimo procedūromis ir formomis.

20. 2016 m. spalio 14 d. Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijos gairės dėl patikimos atlyginimų nustatymo politikos pagal KIPVPS direktyvą (ESMA/2016/575) (toliau – KIPVPS direktyvos atlyginimų gairės).

21. 2016 m. spalio 14 d. Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijos gairės dėl patikimos atlyginimų nustatymo politikos pagal AIFVD (ESMA/2016/579) (toliau – AIFM direktyvos atlyginimų gairės).

22. 2017 m. kovo 8 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2017/653, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1286/2014 dėl mažmeninių investicinių produktų paketų ir draudimo principu pagrįstų investicinių produktų (MIPP ir DIP) pagrindinės

informacijos dokumentų papildomas techniniais reguliavimo standartais, susijusiais su pagrindinės informacijos dokumentų pateikimu, turiniu, peržiūra ir patikslinimu ir reikalavimo pateikti tokius dokumentus įvykdymo sąlygomis (toliau – PID deleguotasis reglamentas).

23. 2017 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/1129 dėl prospekto, kuris turi būti skelbiamas, kai vertybiniai popieriai siūlomi viešai arba įtraukiami į prekybos reguliuojamoje rinkoje sąrašą, ir kuriuo panaikinama Direktyva 2003/71/EB (toliau – Prospektų reglamentas).

24. 2018 m. liepos 12 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2018/1618, kuriuo iš dalies keičiamas Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 231/2013 nuostatos dėl depozitoriumų saugojimo pareigų.

25. 2018 m. liepos 12 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2018/1619, kuriuo iš dalies keičiamas Deleguotojo reglamento (ES) 2016/438 nuostatos dėl depozitoriumų saugojimo pareigų.

26. 2019 m. lapkričio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/2088 dėl su tvarumu susijusios informacijos atskleidimo finansinių paslaugų sektoriuje (SFDR).

27. 2020 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/852 dėl sistemos tvariam investavimui palengvinti sukūrimo (toliau – Taksonomijos reglamentas).

28. 2020 m. lapkričio 5 d. Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijos gairės dėl sėkmės mokesčių, taikomų kolektyvinio investavimo į perleidžiamuosius vertybinius popierius subjektuose ir tam tikrų rūšių alternatyvaus investavimo fonduose (ESMA34-39-992) (toliau – ESMA gairės dėl sėkmės mokesčių).

29. 2022 m. balandžio 6 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2022/1288, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/2088 papildomas techniniais reguliavimo standartais, kuriais patikslinamas su reikšmingos žalos nedarymo principu susijusios informacijos turinys ir pateikimas, patikslinamas su tvarumo rodikliais ir neigiamu poveikiu tvarumui susijusios informacijos turinys, metodika ir pateikimas ir su aplinkos ar socialinių ypatumų bei tvarių investicijų tikslų skatinimu susijusios informacijos turinys ir pateikimas ikisutartiniuose dokumentuose, interneto svetainėse ir periodinėse ataskaitose (toliau – SFDR deleguotasis reglamentas).“

4. Papildyti II dalies I skyriaus pirmąjį skirsnį 4 punktu:

„4. Įstatymai nenumato, kad VĮ akcininkas negali būti KIS dalyvis, tad tokia galimybė egzistuoja. Kita vertus, KIS tikslas – platinant KIS vienetus kaupti asmenų lėšas (pritraukti kapitalą) ir jas kolektyviai investuoti. Tuo atveju, jei KIS būtų investuojamos tik VĮ akcininkų lėšos, nebūtų pritraukiama kapitalo ir tokia veikla neatitiktų ESMA KIS sąvokų gairėse ir įstatymuose nustatyto KIS tikslo. Atitinkamai, KIS dalyvių ratas neturėtų apsiriboti tik VĮ dalyviais. Jeigu VĮ akcininkai būtų su VĮ susiję investuotojai, kiltų interesų konfliktas ir tokį konfliktą privaloma tinkamai valdyti (KISĮ 11 straipsnis, IISKISĮ 13 straipsnis). Svarbu pažymėti ir tai, kad VĮ privalo užtikrinti, kad su jos valdomo KIS dalyviais būtų elgiamasi sąžiningai, ir negali teikti pirmenybės vienos KIS dalyvių grupės interesams kitos KIS dalyvių grupės interesų sąskaita.“

5. Pakeisti II dalies I skyriaus trečiojo skirsnio 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1. Pagal KISĮ ir IISKISĮ steigiami ir veikiančios KIS gali būti IB ar IF.“

6. Pakeisti II dalies I skyriaus trečiojo skirsnio 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3. IF nėra juridinis asmuo, tad IF valdymas visais atvejais perduodamas valdymo įmonei. Praktikoje kyla klausimų dėl IF sudarančio turto nuosavybės ir galimybės IF vardu prisiimti įsipareigojimus. Kaip ir IB atveju, IF dalyviams nuosavybės teise priklauso IF nuosavybės vertybiniai popieriai – IF investiciniai vienetai. IF dalyviai turi reikalavimo teises į IF turtą proporcingai dalyviui priklausančių vienetų skaičiui (IISKISĮ 2 straipsnio 15 dalis). IF sudarantis turtas yra IF turtas, o VĮ šį turtą valdo patikėjimo teise. Viešuosiuose ar kituose registruose registruojant IF sudarantį turtą, kaip jo savininkas turi būti įrašomas IF pažymint, kad šį turtą patikėjimo teise valdo VĮ. Analogiški principai taikytini ir sprendžiant dėl galimybės IF vardu prisiimti įsipareigojimus. Tai reiškia, kad IF vardu gali būti imama paskola IF naudai, taip pat gali būti įkeistas IF turtas, tačiau tik tiek, kiek tai reikalinga IF įsipareigojimams užtikrinti. IF imant paskolą, dokumentuose nurodoma, kad paskola imama IF naudai ir IF vardu, o IF atstovauja jį valdanti valdymo įmonė. IF įkeičiant turtą, dokumentuose nurodoma, kad įkeičiamas IF turtas, o IF atstovauja jį valdanti valdymo įmonė. Šie klausimai aptartini IF taisyklėse (IISKISĮ 29 straipsnio 2 dalies 7 punktą), o į paskolas investuojantiems IF nustatyti papildomi reikalavimai dėl įsipareigojimų dydžio (IISKISĮ 25 straipsnio 1 dalis).“

7. Pakeisti II dalies I skyriaus ketvirtojo skirsnio 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3. Daugiausia Lietuvoje veikiančių KIS yra UT KIS. UT KIS apibrėžiamas kaip KIS, kurio vienetai nėra išperkami investuotojo reikalavimu. Kadangi UT KIS yra pagrindinė veiklos forma naudojama realizuojant ilgalaikes investavimo strategijas, kurios sukauptą kapitalą leidžia panaudoti ekonomikai skatinti, labai svarbiu tokio KIS veiklos faktoriumi tampa veiklos uždarumas ir investuotų pinigų išsaugojimas KIS. Tai lemia būtent valdymo įmonės pareigos išpirkti dalyvio vienetus pagal jo pareikalavimą nebuvimas. Ilgalaikių investavimo strategijos tikslų įmanoma pasiekti, kai nepriklausomai nuo KIS ekonominio ciklo etapo investuotojai neturi galimybės bet kada atgauti investuotas lėšas.“

8. Pakeisti II dalies I skyriaus ketvirtojo skirsnio 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4. KIS valdymo tipas nėra siejamas su KIS veiklos trukme, t. y. UT KIS gali būti steigiamas terminuotam arba neterminuotam laikotarpiui. Kai UT KIS steigiamas terminuotam laikotarpiui, tokio KIS steigimo dokumentuose turi būti nurodytas UT KIS dalyvių vienetų išpirkimo terminas (terminai). Kai KIS steigiamas neterminuotam laikotarpiui, tokio KIS veiklos struktūra ir veiklos forma turi sudaryti galimybes dalyviams realizuoti savo investiciją į tokį UT KIS.“

9. Papildyti II dalies I skyrių penktuoju skirsniu:

„PENKTASIS SKIRSNIS UT KIS VIENETŲ IŠPIRKIMAS AR ĮNAŠŲ GRAŽINIMAS

1. Kadangi UT KIS investuotojai negali bet kada pareikalauti išpirkti savo turimus UT KIS vienetus, tokio KIS steigimo dokumentuose turi būti aiškiai aprašyta, kokia procedūra bus taikoma UT KIS vienetus išperkant paties UT KIS arba UT KIS valdymo įmonės sprendimu.

2. UT KIS vienetai gali būti išperkami (i) taikant proporcingumo principą, t. y. proporcingai UT KIS investuotojų turimų vienetų skaičiui UT KIS kapitale, arba (ii) netaikant proporcingumo principo, t. y. neatsižvelgiant į UT KIS investuotojų turimų vienetų skaičių UT KIS kapitale. Visais atvejais UT KIS vienetų išpirkimo būdas, sąlygos ir tvarka turi būti nurodyti UT KIS steigimo dokumentuose. Tuo atveju, kai UT KIS vienetai išperkami nesilaikant proporcingumo principo, papildomai privaloma laikytis toliau nurodomų sąlygų, užtikrinančių pakankamą UT KIS dalyvių teisių ir interesų apsaugą.

3. Kai UT KIS vienetai išperkami proporcingai, tame dalyvauja visi UT KIS dalyviai. Neproporcingo UT KIS vienetų išpirkimo atveju išperkami ne visų, o tik to pageidavusių ir į UT KIS ar valdymo įmonės pranešimą atsakiusių investuotojų UT KIS vienetai, tačiau bet kuriuo atveju toks vienetų išpirkimas nelaikomas vykdomu investuotojo valia, nes tokio išpirkimo galimybę sukuria ir konkretų sprendimą dėl jo vykdymo priima UT KIS arba valdymo įmonė. Neproporcingas UT KIS vienetų išpirkimas visada vykdomas tik UT KIS ar valdymo įmonės sprendimu, esant tam tikroms nustatytoms sąlygoms (kaip aptariama toliau) ir laikantis steigimo dokumentuose nustatytos procedūros, nurodytų sąlygų ir tvarkos.

4. Neproporcingo UT KIS vienetų išpirkimo procedūra gali būti taikoma: (i) jeigu steigimo dokumentai suteikia valdymo įmonei galimybę taikyti šią procedūrą; (ii) laikantis steigimo dokumentuose nustatytų UT KIS vienetų išpirkimo sąlygų ir tvarkos, investuotojų informavimo tvarkos; (iii) laikantis valdymo įmonės informaciniame pranešime nurodytos detalizuotos investuotojų paraiškų išpirkti vienetus pateikimo procedūros.

5. Neproporcingo UT KIS vienetų išpirkimo procedūrą valdymo įmonė gali taikyti tik siekdama efektyviai valdyti jai patikėtą UT KIS turtą (pvz., jeigu realizavus KIS turtą, matoma potencialo toliau vykdyti investicinę veiklą, įgyvendinti investavimo strategiją ir tikslus, tačiau kurį laiką artimiausiu metu nenumatoma atlikti naujų investicijų) ir tik motyvuotai. Ši procedūra gali būti taikoma ir kelis kartus per metus, taip užtikrinant ryšį su UT KIS veiklos ypatybėmis ir pagrindžiant jos taikymą objektyviomis aplinkybėmis. Procedūra negali būti taikoma siekiant išvengti KIS veiklos nutraukimo ir likvidavimo arba vietoj KIS likvidavimo procedūros, arba pažeidžiant investuotojų interesus. Dėl to, taikant neproporcingo UT KIS vienetų išpirkimo procedūrą, neturėtų būti išperkama tiek UT KIS vienetų, kad atlikus konkretų išpirkimą UT KIS GAV taptų mažesnis, negu teisės aktuose nustatytas minimalus KIS GAV dydis. Jeigu neproporcingo UT KIS vienetų išpirkimo procedūra būtų taikoma nepradėjus UT KIS investicinės veiklos, t. y. nepradėjus investuoti iš investuotojų pritraukto kapitalo, tai taip pat būtų laikoma investuotojų teisių ir interesų apsaugos pažeidimu.

6. Valdymo įmonė, sprendimu nustačiusi sumą, už kurią išpirks dalyvių UT KIS vienetus, kartu turi nustatyti ir informaciniame pranešime pateikti informaciją apie paraiškų pateikimo terminus ir jų vykdymo taisykles. Pavyzdžiui: (i) kaip bus tenkinamos paraiškos,

jeigu bendra pateiktų išpirkti vienetų suma bus didesnė negu valdymo įmonės sprendimu nustatyta didžiausia išpirkimui skirta lėšų suma (paraiškos turėtų būti vykdomos proporcingai pateiktų paraiškų vertei); (ii) per kokį maksimalų terminą investuotojų pateiktos paraiškos yra (turi būti) įvykdomos, t. y. faktiškai vienetai yra išperkami (terminas turi būti pagrįstas ir didžiausias galimas išpirkimo terminas (ne ilgesnis kaip 30 kalendorinių dienų) nuo paraiškų pateikimo termino pabaigos nurodomas steigimo dokumentuose). Jeigu bendra investuotojų pateiktų paraiškų suma yra mažesnė nei valdymo įmonės sprendimu nustatyta suma, paraiškos turi būti įvykdomos visa apimtimi.“

10. Papildyti II dalies II skyrių trečiuoju¹ skirsniu:

„TREČIASIS¹ SKIRSNIS INVESTICINIŲ SPRENDIMŲ PRIĖMIMAS

1. Investicinių sprendimų priėmimas – viena esminių valdytojo funkcijų, o valdytojo vadovams ir investicinius sprendimus priimančioms asmenims keliama nepriekaištingos reputacijos, kvalifikacijos, darbo patirties, leidžiančios tinkamai eiti pareigas, ir kiti reikalavimai. Investicinių sprendimų priėmimo funkciją gali atlikti valdytojo atsakingi asmenys arba valdytojas gali pavesti ją atlikti kitiems juridiniams asmenims, turintiems teisę vykdyti šią veiklą. Tuo atveju, kai šią funkciją pavesta atlikti juridiniams asmenims, taikomi analogiški reikalavimai kaip ir tuo atveju, kai funkciją atlieka valdytojas.

2. Tuo atveju, kai investicinius sprendimus priima KIS valdytojas, investicinius sprendimus priimančiais asmenimis gali būti skiriami taikomus reikalavimus atitinkantys valdytojo darbuotojai, vadovai (vienasmenio ar kolegialaus valdymo organo nariai) ir investicinio komiteto nariai.

3. Vadovaujantis ABĮ 37 straipsnio 4 dalimi, su akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės vadovu sudaroma darbo sutartis, tačiau Darbo kodekso (DK) 101 straipsnio 2 dalis nustato, kad su fiziniams asmenims – juridinio asmens kolegialaus valdymo ar priežiūros organų nariais – darbo sutartys nesudaromos. Ši taisyklė netaikoma, jeigu su nurodytais asmenimis sudarytos darbo sutartys, pagal kurias jie už atlyginimą įsipareigoja atlikti kitas darbo funkcijas, taip pat ir derindami jas su kolegialaus valdymo ar priežiūros organo nario pareigomis. Atitinkamai, investicinius sprendimus priimančiu asmeniu gali būti skiriamas valdybos narys, su kuriuo darbo sutartis nesudaryta. Tokiu atveju su juo sudaroma civilinė paslaugų sutartis.

4. Jeigu investicinius sprendimus priima investicinis komitetas, jo nariu taip pat gali būti skiriamas asmuo, su kuriuo nesudaryta darbo sutartis. Su šiuo asmeniu sudaroma civilinė paslaugų sutartis. Tokio investicinio komiteto narių daugumą turi sudaryti valdymo įmonės darbuotojai.

5. KIS valdytojo į kolegialaus valdymo organo ar investicinio komiteto, priimančio investicinius sprendimus, sudėtį paskirtas asmuo, su kuriuo sudaroma civilinė paslaugų sutartis, veikia valdytojo vardu ir yra jo kontroliuojamas, todėl valdytojas visiškai atsako tiek už kolegialaus organo, tiek už jo narių (įskaitant asmenis, pasitelktus civilinės paslaugų sutarties pagrindu) veiksmus.

6. Su investicinius sprendimus priimančiu asmeniu sudaromoje civilinėje sutartyje turi būti įrašytos nuostatos, užtikrinančios investicinių sprendimų priėmimui taikomų reikalavimų laikymąsi, susitarta dėl interesų konfliktų, žalos atlyginimo, nekonkuravimo, lojalumo KIS, dėl kurio turto priimami investiciniai sprendimai, ir kt. Asmuo, pasitelkiamas civilinės paslaugų sutarties pagrindu, visais atvejais turėtų atitikti teisės aktų nustatytus reputacijos, kvalifikacijos ir darbo patirties reikalavimus, LB turi būti pateikiama tokia pat informacija kaip ir apie kitus investicinius sprendimus priimančius asmenis ir įstatymų nustatytais atvejais jo kandidatūrai turėtų būti gaunamas LB pritarimas. Valdytojas privalo užtikrinti, kad tokio asmens veiklai būtų taikomi atlygio, asmeninių sandorių kontrolės, interesų konfliktų valdymo ir kiti teisės aktų nustatyti reikalavimai, taikomi investicinius sprendimus priimančioms asmenims.

7. Atvejais, kai priimant investicinį sprendimą pasitelkiami asmenys, kurių sprendimai ar nuomonė valdytojui nėra privalomi, nelaikytini dalies valdymo funkcijų perdavimu kitiems asmenims. Tokiais atvejais netaikomi reikalavimai, reglamentuojantys dalies valdymo funkcijų perdavimą tretiesiems asmenims, nes valdymo funkcijas ir toliau vykdo pats valdytojas, o trečiųjų asmenų (įskaitant ir fizinių asmenų) neprivalomo (rekomendacinio) pobūdžio siūlymai nėra valdytoją įpareigojantys ar saistantys.“

11. Pakeisti II dalies II skyriaus ketvirtąjį skirsnį ir jį išdėstyti taip:

„KETVIRTASIS SKIRSNIS KIS VALDYMO PABAIGA

1. Valdymo įmonės teisė valdyti KIS pasibaigia panaikinus (likvidavus) KIS (pasibaigus KIS veiklos laikotarpiui ar iki jo pabaigos, įskaitant ir tuos atvejus, kai IB tęsia veiklą kaip įprasta įmonė), KIS persitvarkius į IB-valdytoją, perdavus KIS valdymą kitai valdymo įmonei arba įstatymų nustatytais atvejais – depozitoriumui. IB-valdytojos teisė valdyti IB pasibaigia panaikinus (likvidavus) IB (įskaitant ir tuos atvejus, kai IB tęsia veiklą kaip įprasta įmonė), IB-valdytojai persitvarkius į IB ir jos valdymą perdavus valdymo įmonei arba įstatymų nustatytais atvejais – depozitoriumui.

2. KIS veiklos terminas, nurodytas KIS steigimo dokumente, laikytinas terminu, iki kada valdymo įmonė turi iš esmės užbaigti visas KIS panaikinimo (likvidavimo) procedūras įstatymuose ir KIS steigimo dokumentuose nustatyta tvarka. Tai reiškia, kad valdymo įmonė, įvertinusi KIS sudarančio turto specifiką ir esamas aplinkybes, įstatymų ir KIS steigimo dokumentų reikalavimus, turėtų KIS panaikinimo (likvidavimo) procedūras ne tik pradėti, bet ir iš esmės užbaigti (t. y. panaikinti (likviduoti) KIS) iki steigimo dokumentuose nurodyto KIS veiklos termino pabaigos. KIS veikla laikytina pasibaigusia, be kita ko, atsiskaičius su visais kreditoriais ir steigimo dokumentuose nustatyta tvarka ir terminais padalijus turtą dalyviams. Įvykdžius šias procedūras, valdymo įmonė kreipiasi į LB su prašymu pripažinti steigimo dokumentus netekusiais galios.

3. Jei šio skirsnio 2 punkte nurodytų veiksmų nepavyksta atlikti iki sueina KIS steigimo dokumentuose numatytas KIS veiklos terminas, valdytojo teisė valdyti KIS nepasibaigia ir pareiga likviduoti KIS ir atsiskaityti su likviduojamo KIS dalyviais tenka valdytojui. Ši pareiga negali būti perkeliama depozitoriumui, nebent sąlygas tam sudarytų objektyvios priežastys, kai, pavyzdžiui, dėl bankroto bylos valdytojui iškelimo arba licencijos ar leidimo verstis valdytojo veikla galiojimo panaikinimo valdytojas objektyviai nebegali vykdyti savo funkcijų.

4. Kaip minėta šio skirsnio 3 punkte, nepavykus panaikinti (likviduoti) KIS iki jo veiklos termino pabaigos, valdytojo teisės ir pareigos, susijusios su KIS valdymu pasibaigus KIS steigimo dokumentuose numatytam KIS veiklos laikotarpiui, nepasibaigia, tad nekyla ir KIS 38 straipsnio 1 dalyje nustatytų pasekmių (pareigų). Ši KIS nuostata skirta tiems atvejams, kai nelieka valdytojo, t. y. valdymo įmonės, kuri turėtų teisinį pagrindą valdyti KIS, ir būtina užtikrinti KIS veiklos tęstinumą.

5. Valdytojas privalo nuolat sąžiningai, teisingai ir profesionaliai veikti geriausiomis KIS ir jo dalyviams sąlygomis bei jų interesais. Tai reiškia, kad valdytojas savo veiklą turi planuoti taip, kad artėjant jo valdomo KIS veiklos laikotarpio pabaigai galėtų parduoti KIS valdomą turtą ir atsiskaityti su dalyviais (pvz., imtis aktyvių veiksmų, siekdamas parduoti KIS turtą jo rinkos verte, ir turtą valdyti tik tokį laikotarpį, įskaitant laikotarpį pasibaigus KIS veiklos terminui, koks būtinas šiam turtui realizuoti kuo artimesne verte jo rinkos vertei ir kuris atitiktų protingumo ir veikimo KIS naudai principus). Ši nuostata dėl turto valdymo, pasibaigus KIS veiklos laikotarpiui, taikoma, jei, pradėjus KIS turto realizavimo procesą, paaiškėja, kad dėl objektyvių priežasčių jo negalima užbaigti iki nustatyto KIS veiklos termino pabaigos.

6. Tais atvejais, kai KIS veikia kaip juridinis asmuo (AB, UAB, KŪB, TŪB), reikalavimas užbaigti KIS veiklą iki numatyto veiklos termino pabaigos gali būti įvykdomas ne likviduojant KIS, bet kreipiantis į LB dėl pritarimo KIS dokumentams atšaukimo. Tokiu atveju tokio subjekto veikla kaip KIS baigiasi jam netekus KIS statuso ir jis tęsia veiklą kaip įprasta įmonė.“

12. Pakeisti II dalies IV skyriaus antrojo skirsnio 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2. IISKIS nenustato draudimo ar ribojimo investuoti IISKIS turtą į tam tikros rūšies ar tipo KIS. Atsižvelgiant į tai, kad IISKIS investicijų rizika visais atvejais privalo būti valdoma, tuo atveju, kai pagal IISKIS veikiančio KIS investicinių priemonių portfeliui taikomi reikalavimai yra ne mažiau griežti, nei nustatyta į jį ketinančio investuoti IISKIS steigimo dokumentuose, tokia investavimo struktūra neprieštarautų galiojančių teisės aktų reikalavimams. Jeigu IISKIS yra finansuojantysis ir finansuojamasis subjektai, IISKIS steigimo dokumentuose būtina tai nurodyti, o šioje struktūroje rekomenduojama *mutatis mutandis* vadovautis KIS arba IISKIS nuostatomis.“

13. Papildyti II dalies IV skyrių trečiuoju ir ketvirtuoju skirsniais:

„TREČIASIS SKIRSNIS VALDYMO ĮMONĖS INVESTICIJOS Į JOS VALDOMUS KIS

1. Valdymo įmonės, veikiančios pagal KIS, turimos kurio nors akcijas išleidžiančio asmens akcijos kartu su valdymo įmonės valdomų suderintųjų KIS turimomis to asmens

akcijomis negali suteikti daugiau kaip 1/10 visų balsavimo teisių akcijas išleidžiančio asmens visuotiniame akcininkų susirinkime (KISĮ 81 straipsnio 1 dalis). Šia nuostata, siekiant apsaugoti subjektų, į kuriuos investuojama, ir su jais susijusių asmenų interesus, reguliuojami su esminiu poveikiu vertybinius popierius ar pinigų rinkos priemones išleidžiančiam asmeniui susiję klausimai, t. y. įtvirtinamas draudimas turėti esminį poveikį vertybinius popierius ar pinigų rinkos priemones išleidžiančiam asmeniui, nustatant reikalavimus valdymo įmonės ir valdomų suderintųjų kolektyvinio investavimo subjektų investicijoms. Pagal KISĮ 130 straipsnio 1 dalį, specialiesiems KIS ir jų valdymo įmonėms taikomi KISĮ reikalavimai, jeigu KISĮ VIII skyriuje nenustatyta kitaip. Jame nustatyta, kad šie reikalavimai netaikomi nekilnojamojo turto KIS turto investavimui (KISĮ 139 straipsnio 1 dalis), privataus kapitalo KIS ir jų valdymo įmonėms (KISĮ 144 straipsnio 1 dalis).

2. Valdymo įmonės, turinčios AKISVĮ licenciją, steigdamos ir (arba) valdydamos specialiuosius KIS arba IISKIS ir platindamos tokių savo valdomų KIS vienetus, turi laikytis atitinkamai KISĮ arba IISKISĮ nustatytų reikalavimų, kuriais užtikrinama investuotojų interesų apsauga, išskyrus atvejus, kai AKISVĮ nustatytais reikalavimais užtikrinama aukštesnio lygio investuotojų interesų apsauga informacijos atskleidimo, turto saugojimo, turto vertinimo ir kitose srityse (AKISVĮ 2 straipsnio 9 dalis). Kitais atvejais KISĮ arba IISKISĮ taikomas tiek, kiek AKISVĮ nenustato kitaip.

3. Valdymo įmonei, turinčiai licenciją pagal KISĮ ir AKISVĮ, KISĮ 81 straipsnio 1 dalis taikytina tais atvejais, kai ji investuoja kartu su jos valdomais suderintaisiais KIS į nuosavybės vertybinius popierius, įskaitant ir tuos atvejus, kai investuojama į valdymo įmonės valdomus alternatyvius KIS, bet jais neapsiribojant. Tokia valdymo įmonė, tiek, kiek tai susiję su jos valdomų alternatyviųjų KIS investicijomis, turėtų vadovautis AKISVĮ VII skyriaus nuostatomis, o atitinkami reikalavimai yra taikomi jos valdomiems alternatyviesiems KIS (t. y. ne valdymo įmonės turto investicijoms). Visgi tuo atveju, kai valdymo įmonė investuoja kartu su jos valdomais suderintaisiais KIS ir alternatyviaisiais KIS, taikomos tiek KISĮ 81 straipsnio 1 dalies (taikoma valdymo įmonės ir suderintųjų KIS investicijoms), tiek AKISVĮ VII skyriaus (taikoma alternatyviojo KIS investicijoms) nuostatos. Be to, valdymo įmonės vidaus procedūrose, reglamentuojančiose interesų konfliktų valdymo klausimus, turėtų būti numatytos priemonės, skirtos tokiose situacijose galintiems kilti interesų konfliktams valdyti, įvertinus tai, kad valdymo įmonė veikia kaip investuotojas, investuotojo (jos valdomo KIS) valdytojas ir (arba) KIS, į kurį investuojama, valdytojas.

KETVIRTASIS SKIRSNIS INVESTAVIMAS PER SPB

1. KIS investavimo strategija gali būti įgyvendinama KIS turtą investuojant į KIS investavimo objektą tiesiogiai arba per SPB. Kai KIS turtas investuojamas per SPB, pripažįstama, kad KIS turtas yra investuotas ir investicinė grąža gaunama iš SPB priklausančio turto (pvz., NT, privatus kapitalas). Atitinkamai, tuo atveju, jei konkretaus KIS steigimo dokumentuose ir prospekte nurodyta, kad šio KIS turtas investuojamas į tokio tipo ir rūšies turtą (NT, privatų kapitalą), į kurį yra investavusi SPB, kurią KIS kontroliuoja, įsigijęs nuosavybėn daugiau kaip pusę SPB akcijų, kai SPB veikia kaip akcinė bendrovė ar uždaroji akcinė bendrovė, arba įnašų į SPB, kai ji veikia kaip komanditinė ūkinė bendrija ar tikroji ūkinė bendrija, laikoma, kad KIS investuoja į NT ir (arba) privatų kapitalą.

2. Investuojant per SPB, svarbu, kad KIS veikloje būtų laikomasi visų investuotojų teisėtų interesų apsaugos, rinkos tvaraus ir stabilaus veikimo reikalavimų, o KIS valdytojas veiktų sąžiningai, profesionaliai ir vadovaudamasis investavimo strategijos, investicinių sprendimų priėmimo, taip pat turto saugojimo, rizikos valdymo ir kitais taikytiniais reikalavimais.

3. KIS investicijos į kelių lygių SPB galimos, jeigu laikomasi šių reikalavimų: 1) KIS kontroliuoja SPB1 (tai yra, turi SPB1 nuosavybės vertybinių popierių, kurių suteikiamos balsavimo teisės leidžia kontroliuoti SPB veiklą), o SPB1 netiesiogiai (per SPB2) investuoja į KIS investavimo strategiją atitinkantį turtą ir 2) KIS kontroliuoja SPB2 (t. y., netiesiogiai (per SPB1) turi SPB2 nuosavybės vertybinių popierių, kurių suteikiamos balsavimo teisės leidžia kontroliuoti SPB2 veiklą), o SPB2 investuoja į KIS investavimo strategiją atitinkantį turtą.

4. SPB yra KIS investavimo instrumentas, todėl SPB sąvoka neapima portfelio bendrovių, užsiimančių paslaugų teikimu, prekyba, gamyba ir pan. Portfelio bendrovė yra KIS investavimo objektas, o ne KIS investavimo instrumentas."

14. Pakeisti II dalies V skyrių ir jį išdėstyti taip:

**„V SKYRIUS
INFORMACIJOS APIE TURTO VERTINIMĄ IR VERTĖS SKAIČIAVIMĄ
ATSKLEIDIMAS**

1. LB rekomenduoja visų rūšių KIS steigimo dokumentuose atskleisti tik koncentruotą informaciją apie turto vertinimo, vieneto vertės apskaičiavimo ir skelbimo tvarką, o išsamią informaciją apie grynujų aktyvų vertės skaičiavimą, turto vertinimą ir vertės, tenkančios vienam vienetui, apskaičiavimo ir skelbimo tvarką investuotojams atskleisti prospekte.

2. Prospektas yra vienas svarbiausių dokumentų investuotojams svarstant įsigyti KIS vienetų. Be to, kiekvienas KIS privalo turėti galiojantį prospektą, kuriame turi būti pateikiama pakankamai informacijos, kad investuotojai galėtų tinkamai įvertinti siūlomą investiciją ir su ja susijusią riziką. Atsižvelgdamas į tai ir siekdamas mažinti administracinę naštą, LB siūlo keisti galiojančią praktiką, kai KIS steigimo dokumentuose pateikiama išsami informacija apie grynujų aktyvų skaičiavimą, atskleidžiant visą informaciją apie turto vertinimo metodikas. Ta pati informacija paprastai atskleidžiama ir prospekte, ją pakartojant.

Rekomenduojame **STEIGIMO DOKUMENTUOSE (IF TAISYKLĖSE AR IB ĮSTATUOSE, VEIKLOS SUTARTYJE, DALYVIŲ SUTARTYJE)** įrašyti¹:
TURTO ĮVERTINIMO, INVESTICINIO VIENETO, AKCIJOS AR TEISĖS VERTĖS APSKAIČIAVIMO IR SKELBIMO TVARKA

1. Turtas ir įsipareigojimai turi būti įvertinami tikrąja verte, išskyrus atvejus, kai jos neįmanoma patikimai nustatyti.
2. Turto ir įsipareigojimų tikroji vertė nustatoma remiantis rinkoje stebimais sandoriais arba rinkos informacija. Jei su turtu ir įsipareigojimais susijusių stebimų rinkos sandorių bei rinkos informacijos nėra, tikroji vertė nustatoma taikant vertinimo metodikas. Nustatant tikrąją vertę visais atvejais siekiama to paties tikslo – apskaičiuoti sumą, už kurią vertės nustatymo dieną sandorio šalys viena kitai įprastomis rinkos sąlygomis gali parduoti turtą ar paslaugas arba perleisti įsipareigojimą.
3. Turto ir įsipareigojimų verčių skirtumas parodo grynujų aktyvų vertę.
4. Turto vertė nustatoma vadovaujantis [Reglamentu (ES) Nr. 231/2013, valdymo įmonės patvirtintomis turto nustatymo taisyklėmis [PAVADINIMAS] ir rinkoje pripažintų asocijuotų struktūrų rekomenduojamais turto vertinimo principais ir metodais, kurie aprašyti dokumente [PAVADINIMAS], arba šiais LB valdybos patvirtintos Grynujų aktyvų vertės skaičiavimo metodikos skyriais, jų punktais [taikomų skyrių PAVADINIMAI ir punktai] ir valdymo įmonės patvirtintu Grynujų aktyvų vertės skaičiavimo procedūrų aprašu [GAV skaičiavimą numatančio dokumento PAVADINIMAS].
5. [Investicinių vienetų / akcijų / teisių] vertės skaičiavimo taisyklių aprašymas, pateikiant [investicinio vieneto / akcijos / teisės] apskaičiavimo tvarką.] GAV ir [investicinio vieneto / akcijos / teisės] vertė skaičiuojama kartą per [PERIODAS].
6. Informacija apie grynujų aktyvų ir [investicinių vienetų / akcijų / teisių] vertę skelbiama [valdymo įmonės / investicinės bendrovės / ūkinės bendrijos interneto svetainėje / pateikiama investuotojams iš anksto sutartu būdu] per [SKAIČIUS] dienas nuo grynujų aktyvų ir [investicinių vienetų / akcijų / teisių] vertės apskaičiavimo dienos.
7. [Kompensavimo investuotojams taisyklės / tvarka esant GAV skaičiavimo klaidai].“

15. Papildyti II dalį VIII ir IX skyriais:

¹ Pilkai pažymėtose vietose turi būti pasirinktinai įrašyti investicinės bendrovės, ūkinės bendrijos ar fondo konkretūs dokumentų pavadinimai, nurodoma apskaičiavimo ar skelbimo tvarka ir pan.

„VIII SKYRIUS TVARUMO RIZIKOS IR ATSKLEIDIMO REIKALAVIMAI

1. Pastaruoju metu sparčiai augant KIS investavimui į tvarias investicines priemones, KIS ir jų valdytojams taikomi reikalavimai atskleisti informaciją ir integruoti tvarumo riziką į veiklos procesus. Informacijos atskleidimo reikalavimais siekiama trejų tikslų. Pirmia, atskleisti informaciją investuotojams, kuri leistų jiems susipažinti su skirtingų investicinių produktų poveikiu tvarumui ir palyginti investavimo galimybes pagal šį kriterijų. Antra, išvengti melagingos informacijos apie su tvarumu susijusią veiklą skelbimo (angl. *greenwashing*), kai tam tikri investiciniai produktai galimai nepagrįstai priskiriami produktams, turintiems tvarumą skatinančių ar prie jo prisidedančių ypatumų. Trečia, paskatinti finansų rinkos dalyvius siekti diegti investavimo strategijas, kurios siekia prisidėti prie teigiamo poveikio aplinkai, socialinei gerovei ar gerajai valdysenai. Šie tikslai aktualūs visiems KIS. Šiuos klausimus reguliuoja ES teisės aktai, iš kurių svarbiausieji:

1.1. SFDR (nustato informacijos atskleidimo reikalavimus, taikomus finansų rinkos dalyviams, finansų patarėjams ir finansiniams produktams);

1.2. Taksonomijos reglamentas (nustato papildomus informacijos atskleidimo reikalavimus finansiniams produktams, kuriais siekiama finansuoti aplinkos atžvilgiu tvarius projektus);

1.3. 2021 m. rugpjūčio 2 d. paskelbti AIFM direktyvos ir UCITS direktyvos deleguotųjų aktų pakeitimai dėl tvarumo rizikų ir veiksmų integravimo.

2. Investuotojams teikiama informacija, skirta siūlomų KIS aplinkos ir socialiniams ypatumams įvertinti, kaip ir bet kuri kita informacija, turi būti tiksli, teisinga, aiški, neklaidinanti, paprasta ir konkreti (SFDR 8 straipsnio 3 dalis ir 9 straipsnio 5 dalis). Be to, atskleistini tik tokie kriterijai, kurių KIS valdytojas privalo laikytis, priimdamas investicinius sprendimus.

3. KIS, informacija apie kuriuos atskleidžiama pagal SFDR 8 ar 9 straipsnius, SFDR nurodyta tvarumo informacija išsamiai išdėstoma KIS prospekte arba KIS, kurių valdymo įmonė turi AKISVĮ licenciją, informacijoje, kuri atskleidžiama pagal AIFM direktyvos 23 straipsnį (AKISVĮ 18 straipsnį), ir šablonuose, išdėstytuose SFDR deleguotojo reglamento II ir III prieduose. Šiuose dokumentuose turi būti:

3.1. KIS prospekto pagrindiniame tekste arba informacijos atskleidimo dokumente, kuriame pateikiama informacija pagal AKISVĮ 18 straipsnį arba nurodoma, kur šią informaciją galima rasti, įrašomas teiginys, informuojantis, kad SFDR deleguotojo reglamento II ir III prieduose pateikti užpildyti šablonai išdėstyti KIS prospekto prieduose arba informacijoje, kuri atskleidžiama pagal AKISVĮ 18 straipsnį;

3.2. aptariama, koku būdu tvarumo rizikos integruojamos į investavimo sprendimus, ir pateikiami šių rizikų poveikio KIS gražai įvertinimo rezultatai;

3.3. išsamiai nurodytos ir pakankamai paaiškintos aplinkos ir (arba) socialinės charakteristikos, prie kurių prisideda KIS, atskleidžiantys pagal SFDR 8 straipsnį ir tvaraus investavimo tikslai, kurių siekia KIS, atskleidžiantys pagal SFDR 9 straipsnį;

3.4. nurodyti investavimo strategijos elementai, kad būtų pasiekti skatinami aplinkos ir (arba) socialiniai ypatumai ir (arba) tvarių investicijų tikslas;

3.5. kai taikoma, į SFDR deleguotojo reglamento 1 lentelėje pateiktus pagrindinio neigiamo poveikio veiksmus atsižvelgiama atskleidžiant pagrindinį neigiamą poveikį pagal SFDR 7 straipsnį. Rekomenduojama, kad ir tie KIS, kurie informaciją atskleidžia pagal SFDR 9 straipsnį, turi atskleisti SFDR 7 straipsnyje nurodytų investicinių sprendimų pagrindinį neigiamą poveikį;

3.6. pateiktas politikos, koku būdu bus vertinamos įmonių, į kurias investuojama, gerosios valdysenos praktikos, aprašas;

3.7. suderinimo su taksonomija informacija įtraukiama tiems KIS, informacija apie kuriuos atskleidžiama pagal Taksonomijos reglamento 5 ar 6 straipsnį.

4. Visuose KIS dokumentuose ir rinkodaros pranešimuose atskleidžiama su tvarumu susijusi informacija turi sutapti. Ypatingas dėmesys skiriamas tam, koku būdu ši informacija atskleidžiama, KIS pavadinimui, investavimo tikslams ir politikai, investavimo strategijai. Atskleidžiama informacija turi būti aiški, teisinga, neklaidinanti ir atitikti šiuos reikalavimus:

4.1. su tvarumu susijusi informacija turi būti aiški ir suprantama vidutiniam investuotojui. Ji neturi būti sudėtinga, sunkiai suprantama ar išdėstyta profesiniu techniniu žargonu;

4.2. SFDR deleguotojo reglamento II ir III prieduose nuorodos galimos tik tais atvejais, kurie nurodyti skyriuose „Kur galima rasti metodologiją, kuri naudojama apskaičiuoti indeksą?“ ir

„Kur aš galiu rasti informacijos apie produktą internete?“;

4.3. su tvarumu susijusi informacija turi būti aiški ir konkreti, o investuotojai neturėtų ieškoti šios informacijos visame dokumente, ši informacija neturėtų pasimesti visame informacijos sraute. Bet kokios nuorodos turi būti pateikiamos į tikslią vietą (dalį, punktą), kurioje ši informacija išdėstyta. Nuorodos turi būti nuolat peržiūrimos ir atnaujinamos;

4.4. nesudarant įspūdžio, kad KIS turi tam tikrą tvarumo ženklą, KIS dokumentuose turi būti nurodyta, pagal kokį SFDR ir, kai taikoma, Taksonomijos reglamento straipsnį, šis KIS atskleidžia reikiamą informaciją;

4.5. SFDR nustatyti reikalavimai finansuojančiojo KIS rengiamoje informacijoje pagal SFDR turėtų būti įgyvendinami atskleidžiant, kaip alternatyviojo KIS, kuris yra finansuojantysis KIS, valdytojas įgyvendina SFDR reikalavimus. Papildomai informacijoje reikia nurodyti, kad šis KIS yra konkretaus finansuojamojo KIS finansuojantysis KIS, ir aptarti finansuojamojo KIS ypatumus tvarumo klausimais, kiek tai būtina pagal taikomus SFDR reikalavimus. Kitaip sakant, įvertinus tai, kad SFDR pareigos kyla ne tik finansuojamojo KIS, bet ir finansuojančio KIS valdytojui, vien nuorodų į finansuojamojo KIS dokumentus pateikimas finansuojančio KIS dokumentuose būtų nepakankamas informacijos atskleidimas pagal taikomus reikalavimus ir atsižvelgiant į reguliavimo tikslus.

5. Fondo pavadinimas neturi klaidinti. Tokie terminai kaip „ESG“, „žalias“, „tvarus“, „socialinis“, „etinis“, „darantis poveikį“ ar jų atitikmenys, rodantys sąsajas su aplinkos, socialiniu ir valdysenos (ESG) klausimais, KIS pavadinimuose vartojami tik tuo atveju, kai šiam KIS būdingos su tvarumu susijusios savybės, su tvarumu susiję tikslai reikšmingai, teisingai ir nuosekliai atsispindėti KIS investavimo tiksluose, politikoje ir strategijoje, detalizuoti KIS dokumentuose.

6. Siekiant aiškumo investuotojams, rekomenduojama terminus „tvarus“ arba „tvarumas“ vartoti tik tų KIS, kurie informaciją atskleidžia pagal SFDR 8 straipsnį, kai KIS bent iš dalies investuoja į ekonomines veiklas, prisidedančias prie aplinkos ar socialinių tikslų, taip pat SFDR 9 straipsnį, Taksonomijos reglamento 5 straipsnį, pavadinimuose.

7. Terminas „darantis poveikį“ ar kiti tapatūs terminai turėtų būti vartojami tų KIS, kurie investuoja siekdami šalia finansinės gražos sukurti teigiamą ir galimą išmatuoti socialinį ir aplinkos poveikį, pavadinimuose.

8. Indeksas KIS gali savo pavadinime vartoti su ESG susijusius terminus tuo atveju, kai indeksas yra orientuotas į ESG, kai tenkinami šio skyriaus 9.4 papunkčio reikalavimai.

9. Keli tinkamų (9.1 ir 9.2 papunkčiai) ir netinkamų (9.3 ir 9.4 papunkčiai) KIS pavadinimų pavyzdžiai:

9.1. „Poveikis klimatui“ ar pan. terminas gali būti KIS pavadinime, kai KIS investuoja į įmones, kurių veikla koncentruojasi į klimato kaitos padarinių mažinimą, švelninimą;

9.2. „Tvarus vandens“ ar pan. terminas gali būti KIS pavadinime, kai KIS investuoja į tvarias įmones, kurios prisideda ar siūlo produktus, technologijas, kurios didina vandens panaudojimo efektyvumą;

9.3. KIS, kurio investavimo politika yra bendro pobūdžio, o strategijoje nėra aiškiai numatyto investavimo į tvarios energetikos įmones, neturėtų vadintis „tvarios energijos“ ar pan. KIS;

9.4. indeksą sekantis KIS, kuris investavimo strategijoje yra nurodęs, kad neinvestuoja į tam tikrus vertybinius popierius, arba kurio turto sudėtis nesiskiria nuo kitų indeksą sekančių KIS, kurie nėra tvarūs, pavadinime neturėtų būti su tvarumu susijusių terminų.

10. KIS tvaraus investavimo strategija, tvaraus investavimo politika ir tikslai turi aiškiai atsispindėti KIS dokumentuose ir rinkodaros pranešimuose. Pateikiama informacija turi būti aiški ir konkreti. Vengtina vartoti tokius posakius kaip „KIS siekia ESG tikslų“. Kai KIS prisideda ar siekia aplinkos tikslų, jie turi būti aiškiai atskleisti pagal Taksonomijos reglamento 9 straipsnį.

11. KIS tvaraus investavimo politika ir tikslai turi patvirtinti KIS dokumentuose ir rinkodaros pranešimuose nurodomas KIS ESG ar tvarumo savybes, sritis ar rezultatus. Investavimo strategijoje turi atsispindėti nustatyti tvarumo tikslai ir savybės bei aiškiai įvardinta, kaip ši strategija padeda jų pasiekti. Strategijoje turi būti atskleista bent dalis šių esminių elementų:

11.1. investavimo objektai (įskaitant taikomus ribojimus ir slenksčius);

11.2. taikomi peržiūros kriterijai;

11.3. specifinės ESG charakteristikos, indeksų, atskaitos taškų, klaidų nustatymo mechanizmai;

11.4. lyderystės ambicija.

12. KIS valdytojai turi interneto svetainėje skelbti informaciją apie KIS, atskleidžiančių pagal SFDR 8 ir 9 straipsnius (SFDR 10 straipsnio 1 dalis). Ši informacija skelbiama interneto svetainės atskirame skirsnyje „Su tvarumu susiję atskleidimai“ (SFDR deleguotojo reglamento 23 straipsnis). KIS valdytojai turi aiškiai nurodyti finansinį produktą, apie kurį skelbiama ši informacija, ir šio KIS aplinkos ar socialines charakteristikas arba tvarių investicijų tikslą.

13. Kai informacija atskleidžiama pagal SFDR 6 straipsnį, nes KIS investicijomis neatsižvelgiama į ES aplinkos atžvilgiu tvarios ekonominės veiklos kriterijus, turi būti įrašytas šis sakinytis iš Taksonomijos reglamento 7 straipsnio – „Su šiuo finansiniu produktu susijusiomis investicijomis neatsižvelgiama į ES aplinkos atžvilgiu tvarios ekonominės veiklos kriterijus.“

14. Nuo 2022 m. rugpjūčio 1 d. KIS valdytojai turi integruoti tvarumo rizikas savo portfelio ir rizikos valdymo procesuose ir bendroje valdymo struktūroje (2021 m. balandžio 21 d. Komisijos deleguotoji direktyva (ES) 2021/1270, kuria dėl tvarumo rizikos ir tvarumo veiksmų, į kuriuos reikia atsižvelgti valdant kolektyvinio investavimo į perleidžiamuosius vertybinius popierius subjektus (KIPVPS), iš dalies keičiama Direktyva 2010/43/ES, nacionalinėje teisėje perkelta į VOT, taip pat 2021 m. balandžio 21 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2021/1255, kuriuo dėl tvarumo rizikos ir tvarumo veiksmų, į kuriuos turi atsižvelgti alternatyvaus investavimo fondų valdytojai, iš dalies keičiamas Deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 231/2013). Šių reikalavimų turi laikytis ir tie KIS valdytojai, kurie nevaldo tvarių KIS, ir peržiūrėti šiuos procesus, procedūras ir priemones:

- 14.1. investicinių sprendimų priėmimo;
- 14.2. rizikos valdymo;
- 14.3. atlygio;
- 14.4. žmogiškųjų išteklių;
- 14.5. organizacinės struktūros ir sprendimų priėmimo;
- 14.6. ataskaitų teikimo ir duomenų saugojimo;
- 14.7. interesų konfliktų;
- 14.8. tretiesiems asmenims perduotų atlikti funkcijų priežiūros;
- 14.9. apskaitos ir vertinimo;
- 14.10. kaštų ir mokesčių;
- 14.11. ataskaitų teikimo priežiūros institucijai;
- 14.12. vidaus kontrolės funkcijų ir vyresniosios vadovybės periodinės kontrolės.

15. Šiuo tikslu VOT nurodoma, kad atliekant tam tikrus veiksmus turi būti atsižvelgiama į tvarumo riziką, tvarumo rizika integruojama į valdymo įmonės veiklą, valdymo įmonė turi turėti tam reikiamų žinių ir išteklių, o rizikos valdymo politika apima visas rizikos rūšis, įskaitant tvarumo riziką. Kitaip sakant, egzistuojant tvarumo rizikai, privalu vykdyti visus VOT reikalavimus. Jei susidarytų tokia situacija, kad valdymo įmonė ir visi jos valdomi KIS neturi jokios tvarumo rizikos, tokiu atveju atitinkamose politikose, aprašuose, procedūrose, priemonėse ir pan. nurodoma, kad valdymo įmonė nepatiria tvarumo rizikos (šį teiginį būtina pagrįsti objektyvia informacija ir argumentais), dėl to ši rizika neintegruojama į valdymo įmonės veiklą ir neaptariama valdymo įmonės vidaus dokumentuose.

IX SKYRIUS KAŠTAI IR MOKESČIAI

1. Vadovaujantis VOT 112 punktu, KIS valdytojai, veikiantys pagal KISĮ, turi veikti taip, kad jų valdomi KIS ir šių KIS dalyviai nepatirtų nepagrįstų išlaidų. Iš esmės tas pats taikoma ir valdytojams, veikiantiems pagal AKISVĮ, – AIFM reglamento 17 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad valdytojai turi užtikrinti, kad jų valdomi KIS ir investuotojai nepatirtų nepagrįstų kaštų.

2. Nustatant, ar KIS ir jo vienetų savininkai nepatyrė nepagrįstų kaštų, turi būti vertinama, ar jie patirti veikiant geriausiai KIS ir jo vienetų savininkų interesais. Šiuo tikslu turi būti užtikrinta, kad:

2.1. kaštai, kuriuos patiria KIS ir jo vienetų savininkai, kiltų iš KIS investavimo veiklos ir netrukdytų KIS pasiekti jo tikslų, įskaitant mokesčius, mokamus tretiesiems asmenims, pavyzdžiui, depozitoriumui;

2.2. KIS valdytojo patvirtintas kaštų (mokesčių) nustatymo procesas leidžia aiškiai nustatyti ir apskaičiuoti visus KIS taikomus mokesčius ir (arba) patiriamus kaštus nepriklausomai nuo to, ar jie mokami valdytojui, ar trečiosioms šalims (pvz., depozitoriumui, išorės turto vertintojui, tarpininkui) ir (arba) juos tiesiogiai moka investuotojai (pvz., platinimo, išpirkimo mokesčiai), siekiant išvengti paslėptų mokesčių.

3. KIS valdytojas turi patvirtinti ir periodiškai peržiūrėti kaštų (mokesčių) nustatymo procesą. Jame turi būti aptarta:

3.1. ar kaštai kyla iš paslaugos, teikiamos geriausiai investuotojo interesais. Be kita ko, turi būti įvertinta, ar kaštai būtini tam, kad KIS veikla atitiktų jo investavimo objektus (t. y. KIS investavimo strategiją, portfelio valdymo, sandorių sudarymo kaštus), ar jie yra būtini kasdieni KIS veiklai arba reguliaciniams reikalavimams vykdyti (pvz., kasmetinio audito kaštai, mokesčiai, valstybei mokamos rinkliavos);

3.2. ar kaštai proporcingi, palyginti su rinkos standartais ir teikiama paslauga, ypač tais atvejais, kai galimi interesų konfliktai, kaštai patiriami dėl mokėjimų trečiosioms šalims (pvz., teisinės ar kitos profesinės konsultacijos), perdavimo grupėje (portfelio valdymas, paslaugų teikimas) ar teikiamų depozitoriumo paslaugų;

3.3. ar kaštų struktūra dera su KIS ypatumais (veiklos sudėtingumas ir investuotojų patiriami kaštai turi derėti, t. y. didesnius kaštus įprastai turėtų patirti KIS, kurių sudėtingesnė investavimo strategija ir (arba) turto rūšys);

3.4. ar kaštai, įskaitant dėl mokėjimų tretiesiems asmenims (pvz., depozitoriumui), yra deramo lygmens, atsižvelgiant į KIS veiklos grąžą, rizikos profilį ir investavimo strategiją;

3.5. ar kaštai rodo, kad su investuotojais elgiamasi vienodai ir jie nėra palankesni vienai dalyvių grupei arba potencialiems dalyviams, išskyrus tuos alternatyvius KIS, kurie nėra platinami neprofesionaliesiems investuotojams ir taiko bei atskleidžia palankesnes sąlygas steigimo dokumentuose, kai tokias palankesnes sąlygas leidžia taikyti galiojantys teisės aktai;

3.6. ar kaštai nesidubliuoja tarpusavyje (t. y. to paties tipo mokesčiai nėra įtraukti į dvi skirtingas kaštų kategorijas), ar tinkamai atskirti ir už juos atsiskaitoma. Šiuo tikslu būtina aiškiai atskirti KIS patiriamus kaštus, kuriuos patiria KIS nuo mokamų tiesiogiai KIS valdytojui ir (arba) depozitoriumui ir (arba) bet kuriam kitam trečiajam asmeniui;

3.7. ar taikomi mokesčių dydžių ribojimai (pvz., platinimo ir išpirkimo mokesčių atveju) ir ar tai aiškiai atskleista investuotojams (pvz., išreikšta procentine GAV dalimi);

3.8. kai taikoma, taikomi sėkmės mokesčiai, jų struktūra ir ar šios informacijos atskleidimas atitinka ESMA Gaires dėl sėkmės mokesčių;

3.9. ar visi kaštai yra aiškiai atskleisti investuotojams pagal ES ir Lietuvos teisės aktų reikalavimus;

3.10. ar šis procesas ir visi patiriami kaštai yra grindžiami patikimais ir dokumentuose nurodytais duomenimis, kad LB galėtų įvertinti skaičiavimų teisingumą.

4. Būtina užtikrinti, kad bet kurio mokesčio sumokėjimu yra atlyginama už KIS ir jo investuotojams teikiamas paslaugas ir tai dera su valdytojo pareiga veikti geriausiai investuotojų interesais.

5. Nustačius, kad investuotojai patiria nepagrįstų kaštų (išlaidų), valdytojui gali tekti vykdyti privalomus nurodymus dėl kompensavimo investuotojams, mokesčių mažinimo, KIS dokumentų peržiūros, taikyti kitas įstatymuose nustatytas poveikio priemones.“

16. Papildyti III dalies II skyriaus pirmąjį skirsnį 3 punktu:

„3. KIS vienetų platinimo sąvoka neapima situacijų, kai KIS parduodamas investuotojo iniciatyva. Investuotojo rašytinis patvirtinimas ar kiti juridiniai faktai, įrodantys, kad KIS vienetų įsigijimas įvyko investuotojo iniciatyva, laikomi pakankama priemone, jeigu buvo gauti iki KIS vienetų įsigijimo. Tačiau valdymo įmonės negali remtis tokiais patvirtinimais, jei jie buvo gauti siekiant išvengti teisinių reikalavimų, susijusių su KIS vienetų platinimu. Tokiems atvejams priskirtini atvejai, kai KIS steigimo dokumentuose numatytas KIS vienetų siūlymas iki 150 investuotojų.“

17. Pakeisti III dalies III skyriaus 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3. Depozitoriumas taip pat vykdo ir kontrolės funkciją, kuria turi būti užtikrinama, kad KIS pajamos būtų naudojamos pagal teisės aktų ir KIS dokumentų reikalavimus, vykdo tik tuos valdytojo nurodymus, kurie neprieštaruoja teisės aktų ir KIS dokumentų reikalavimams. Šios funkcijos gali būti vykdomos tik tuo atveju, jeigu depozitoriumas turi tinkamus kontrolės (*ex-ante* ir (arba) *ex-post*) mechanizmus.“

Valdymo įmonė gali priimti investicinį sprendimą savo valdomo KIS vardu dėti indėlius kitame banke (ne KIS depozitoriume) tik tuomet, jei KIS depozitoriumas su šiuo banku turi atitinkamus susitarimus dėl KIS lėšų saugojimo funkcijos perdavimo (sutartis dėl depozitoriumo funkcijų perdavimo, trišalė indėlio sutartis, pasirašyta valdymo įmonės, jos depozitoriumo ir banko, dvišalė valdymo įmonės ir banko sutartis, kuria užtikrinamos depozitoriumo teisės, būtinos jo pareigoms vykdyti, ir pan.).“

18. Papildyti III dalį X–XII skyriais:

„X SKYRIUS NUMATOMŲ TEIKTI INVESTICINIŲ PASLAUGŲ ĮMONIŲ GRUPĖS ĮMONĖMS NOTIFIKAVIMAS

1. KISĮ VII skyriuje nustatyta notifikavimo (pranešimas apie UCITS valdymo įmonės numatomą vykdyti veiklą priimančiojoje ES valstybėje narėje) procedūra taikoma, kai priimančiojoje ES valstybėje narėje ketinama vykdyti ES lygiu reglamentuojamą veiklą (tokios veiklos reikalavimus nustato ES ir jie taikomi tiesiogiai arba perkeliama į nacionalinę teisę). Subjekto (t. y. valdymo įmonės) buveinės ES valstybės narės kompetentinga institucija, atlikusi detalų numatomos vykdyti veiklos atitikties taikomiems reikalavimams įvertinimą ir nustačiusi reikiamą atitiktį, suteikia subjektui teisę (licenciją, leidimą ar pan.) vykdyti šią veiklą (pvz., valdyti suderintuosius KIS, teikti tam tikras investicines paslaugas) toje valstybėje narėje. Įvykdžius notifikavimo procedūrą, įgyjama teisė šią veiklą vykdyti ir priimančiosiose ES valstybėse narėse, netaikant detalaus vertinimo procedūros, nes šį vertinimą jau atliko buveinės ES valstybės narės kompetentinga institucija.

2. FPRĮ 2 straipsnio 5 dalies 2 punktą nustato, kad FPRĮ netaikomas asmenims, teikiantiems investicines paslaugas išimtinai jų patronuojančiosioms įmonėms, savo patronuojamosioms įmonėms arba jų patronuojančiųjų įmonių kitoms patronuojamosioms įmonėms. Atitinkamai, tuo atveju, kai investicinė paslauga – finansinių priemonių portfelio valdymas – teikiama vienam iš FPRĮ normoje nurodytų subjektų, tokie veiklai vykdyti netaikomi FPRĮ reikalavimai, kompetentinga institucija neatlieka tokių asmenų numatomos vykdyti veiklos atitikties taikomiems reikalavimams vertinimo, tad notifikavimo procedūra nėra aktuali.

3. Atsižvelgiant į šio skyriaus 1 ir 2 punktus, valdymo įmonė, turinti UCITS direktyvos licenciją ES valstybėje narėje, galėtų teikti finansinių priemonių portfelio valdymo paslaugą jos patronuojančiosioms įmonėms, savo patronuojamosioms įmonėms arba jos patronuojančiųjų įmonių kitoms patronuojamosioms įmonėms Lietuvoje, neatlikusi KISĮ VII skyriuje nustatytos notifikavimo procedūros.

XI SKYRIUS ATLYGIO POLITIKA IR ATLYGIO ATASKAITA

1. 2017 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2017/828, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2007/36/EB nuostatos, susijusios su akcininkų ilgalaikio dalyvavimo skatinimu (toliau – Akcininkų teisių direktyva), išdėstyti direktorių atlyginimų politikos tvirtinimo ir skelbimo reikalavimai. Šios nuostatos perkeltos į ABĮ 37³ straipsnį, kuriame nustatyta, kad: (i) emitento atlygio politika tvirtinama visuotinio akcininkų susirinkimo (VAS) sprendimu; (ii) atlygio politika teikiama tvirtinti VAS ne rečiau kaip kas ketverius metus, taip pat jeigu esama esminių atlygio politikos pakeitimų. Taigi atlygio politikos tvirtinimas priskirtas VAS kompetencijai.

2. Akcininkų teisių direktyva pateikia detalius reikalavimus atlyginimų ataskaitai. Nacionalinėje teisėje šie reikalavimai nustatyti Įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo (ĮFAĮ) 23³ straipsnyje, kuriame pateiktas atlygio ataskaitos turinys, įskaitant tai, kokia informacija apie kiekvieną valdymo ir priežiūros organų nario atlygį turi būti atskleista šiame dokumente.

3. KIS valdytojui, kuris turi licenciją pagal KISĮ, ir pačiam KIS, veikiančiam pagal KISĮ, taikomos Lietuvos Respublikos teisės aktų nuostatos, kuriomis į nacionalinę teisę perkelta UCITS direktyva. Šios direktyvos nuostatos dėl atlyginimų politikos nustatymo ir vykdymo perkeltos į KISĮ 12 straipsnį. Šiame straipsnyje valdytojai įpareigoti nustatyti tam tikrų kategorijų darbuotojų, įskaitant tuos, kurių profesinė veikla turi esminį poveikį jų valdomų KIS rizikos pobūdžiui, atlyginimų nustatymo politiką, kuri užtikrintų patikimą ir veiksmingą rizikos valdymą ir jį skatintų. Lietuvos banko Priežiūros tarnybos direktoriaus 2019 m. vasario 18 d. sprendimu Nr. 241-43 „Dėl Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijos priimtų Gairių dėl patikimos atlyginimų nustatymo politikos pagal KIPVPS direktyvą taikymo“ į LB finansų rinkos priežiūros praktiką įtrauktos KIPVPS direktyvos atlyginimų gairės ir nustatyta, kad valdymo įmonės, turinčios licenciją pagal KISĮ, turėtų laikytis šiose gairėse nustatytų reikalavimų. KIPVPS direktyvos atlyginimų gairių 1 punkte nurodyta, kad jos taikomos KIS valdytojams, licencijuotiems pagal UCITS direktyvą (t. y. KIS valdymo įmonėms ir investicinėms bendrovėms-valdytojoms) ir kompetentingoms institucijoms, o 2 punkte – kad KIS, kurių valdymas perduotas pagal UCITS direktyvą licencijuotai valdymo įmonei, UCITS direktyvoje nustatyti atlyginimų principai ir KIPVPS direktyvos atlyginimų gairės netaikomos. KIPVPS

direktyvos atlyginimų gairėse išdėstytos rekomendacijos tiek dėl KIS valdytojo atlygio politikos, tiek dėl informacijos apie atlygio politikos įgyvendinimą atskleidimo.

4. KIS valdytojų metų ataskaitos turinys nustatytas Valdymo įmonių, kolektyvinio investavimo subjektų ir pensijų fondų informacijos rengimo ir teikimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos banko valdybos 2012 m. liepos 12 d. nutarimu Nr. 03-154 „Dėl Valdymo įmonių, kolektyvinio investavimo subjektų ir pensijų fondų informacijos rengimo ir teikimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Informacijos atskleidimo taisyklės). Šioje ataskaitoje turi būti pateikiama informacija apie taikomą atlyginimų nustatymo politiką (20 punktas), išmokas valdymo įmonės organų nariams ir svarbias funkcijas vykdančioms darbuotojams (23 punktas). Ši informacija paprastai pateikiama pagal asmenų kategorijas.

5. Praktikoje kyla klausimų, ar ABĮ nustatytą atlygio politiką turėtų patvirtinti pagal KISĮ veikiantis KIS (emitentas), kuris neturi darbuotojų, valdymo organų, jo stebėtojų tarybos nariams nemokamas atlyginimas, o maksimalaus valdymo mokesčio valdymo įmonei dydis labai tiksliai nustatytas viešai skelbiamuose tokio KIS dokumentuose. Taip pat kyla klausimų ir dėl atlygio ataskaitos. Šiuo tikslu Akcininkų teisių direktyvos preambulės 54 dalyje nurodyta, kad konkrečiam sektoriui taikomų Sąjungos teisės aktų nuostatos turėtų būti laikomos *lex specialis* šios direktyvos atžvilgiu ir joms turėtų būti teikiama viršenybė šios direktyvos nuostatų atžvilgiu, jeigu šioje direktyvoje nustatyti reikalavimai prieštarauja bet kokiam konkrečiam sektoriui taikomame Sąjungos teisės akte nustatytiems reikalavimams. Tačiau konkrečiam sektoriui taikomame Sąjungos teisės akte nustatytos specialios nuostatos neturėtų būti interpretuojamos taip, kad būtų pakenkta veiksmingam šios direktyvos taikymui ar bendro jos tikslo įgyvendinimui. Vien tai, kad konkrečiame sektoriuje esama specialių Sąjungos taisyklių, neatleidžia nuo šios direktyvos taikymo. Tais atvejais, kai šioje direktyvoje nustatytos konkretnės nuostatos ar papildomi reikalavimai, palyginti su konkrečiam sektoriui taikomuose Sąjungos teisės aktuose išdėstytais nuostatomis, konkrečiam sektoriui taikomuose Sąjungos teisės aktuose išdėstytos nuostatos turėtų būti taikomos kartu su šios direktyvos nuostatomis. Ši Akcininkų teisių direktyvos nuostata perkelta į ABĮ 1 straipsnio 3 dalį ir 37³ straipsnio 7 dalį. Pagal ABĮ 1 straipsnio 3 dalį, ABĮ finansų įstaigoms taikomas tiek, kiek kiti įstatymai ir Europos Sąjungos teisės aktus įgyvendinantys kiti teisės aktai, reglamentuojantys finansinių paslaugų teikimą ar finansų įstaigų veiklą arba finansų įstaigų ir finansų įstaigų sistemos stabilumą, nenustato kitaip. ABĮ 37³ straipsnio 7 dalyje nustatyta, kad šiame straipsnyje nustatyti papildomi reikalavimai, palyginti su kituose įstatymuose ir teisės aktuose, įgyvendinančiuose Europos Sąjungos teisės aktų, reglamentuojančių finansinių paslaugų teikimą ar finansų įstaigų veiklą arba finansų įstaigų ir finansų įstaigų sistemos stabilumą, reikalavimais, finansų įstaigoms taikomi kartu su šių teisės aktų reikalavimais. Atsižvelgiant į tai, emitento atlygio politikos rengimui ir tvirtinimui ta apimtimi, kuria ji būtų taikoma emitento valdybai ir vadovui, taikytinas KISĮ nustatytas specialusis reguliavimas, kad, įgyvendinant taikomų teisės aktų reikalavimus, rengiama KISĮ 12 straipsnyje nustatyta atlyginimų nustatymo politika, kurią tvirtina KIS valdytojas. Kai emitentas yra akcinė bendrovė, KIS valdytojo atlyginimų nustatymo politikoje turėtų būti atskleista ne tik įgyvendinant KISĮ ir KIPVPS direktyvos atlyginimų gairių nuostatas reikalaujama atskleisti informacija, bet ir ABĮ 37³ straipsnyje nustatyti informaciniai punktai, t. y. papildoma informacija, kurios atskleidimo nereikalauja KISĮ ir KIPVPS direktyvos atlyginimų gairės.

6. Iš esmės analogiškai pirmiau šiame skyriuje išdėstytiems principai taikytini ir atlygio ataskaitai. Tai reiškia, kad emitento atlygio ataskaitai ta apimtimi, kuria ji būtų taikoma emitento valdybai ir vadovui, taikytinas specialusis reguliavimas, nustatytas Informacijos atskleidimo taisyklėse ir KIPVPS direktyvos atlyginimų gairėse. Kai emitentas kartu yra ir akcinė bendrovė, KIS valdytojo metų ataskaitoje turėtų būti atskleista ne tik įgyvendinant Informacijos atskleidimo taisyklių ir KIPVPS direktyvos atlyginimų gairių nuostatas reikalaujama atskleisti informacija, bet ir ĮFAĮ 23³ straipsnyje nustatyta detalesnė informacija, t. y. papildoma informacija, kurios atskleidimo nereikalauja Informacijos atskleidimo taisyklės ir KIPVPS direktyvos atlyginimų gairės. Jeigu, įmonės manymu, būtų tikslinga, ĮFAĮ 23³ straipsnyje nustatyta detalesnė informacija galėtų būti atskleista ir atskirame dokumente. Atsižvelgiant į tai, kad KISĮ, Informacijos atskleidimo taisyklės ir KIPVPS direktyvos atlyginimų gairės nereguliuoja emitento, kurio valdymas perduotas valdymo įmonei, atlygio ataskaitos, kiek tai susiję su emitento stebėtojų taryba, ši ataskaita turėtų būti rengiama vadovaujantis ĮFAĮ 23³ straipsnio nuostatomis.

XII SKYRIUS ATLYGIO KOMITETAS

1. KISĮ nustato, kad atlygio komitetą privalo sudaryti KIS valdytojas, kuris yra svarbus dėl savo arba savo valdomų KIS dydžio, organizacinės struktūros ir veiklos pobūdžio, masto ir sudėtingumo. Atlygio komiteto nariais, kai sudaryti atlygio komitetą yra privaloma, gali būti tik stebėtojų tarybos nariai. Atlygio komitetą savo nuožiūra gali sudaryti ir prie svarbių nepriskirtas KIS valdytojas. Atlygio komitetų sudarymo tvarką, vadovaudamiesi KISĮ ir kitais KIS ar jų valdymo įmonių veiklą reglamentuojančiais teisės aktais, KIS valdytojai nustato savo vidaus dokumentuose (KISĮ 12 straipsnio 6 dalis).

2. Atlygio komiteto formavimo principai, įskaitant kriterijus ir aplinkybes, kuriuos turėtų įvertinti valdymo įmonė, priimdama sprendimą dėl atlygio komiteto formavimo, taip pat atlygio komiteto sudėtis, vaidmuo, veiklos tvarka ir atsakomybė nurodyti KIPVPS direktyvos atlyginimų gairių 11.2 skyriuje „Atlyginimų nustatymo komitetas“. Kartu pažymėta, kad šiuo tikslu reikia atsižvelgti į valdytojo dydį, valdomų suderintųjų KIS turto vertę, valdytojo vidaus organizaciją ir veiklos pobūdį, apimtį ir sudėtingumą (KIPVPS direktyvos atlyginimų gairių 7 skirsnis ir 55 punktas).

3. KIPVPS direktyvos atlyginimų gairių 56 punkte nurodyta, kad nustatant, ar steigti atlygio komitetą, turi būti atsižvelgta bent į tai, ar valdymo įmonė įtraukta į biržos prekybos sąrašus, ar ne, teisinę valdymo įmonės struktūrą, valdymo įmonės darbuotojų skaičių, valdymo įmonės valdomą turta, ar valdymo įmonė taip pat yra AIFV, ar teikiamos KIPVPS direktyvos 6 straipsnio 3 dalyje nustatytos paslaugos.

4. KIPVPS direktyvos atlyginimų gairių 57 punkte pateikta pavyzdžių, kai KIS valdytojas gali nesudaryti atlygio komiteto: kai KIS valdytojo valdomų suderintųjų KIS portfelių vertė neviršija 1,25 mlrd. Eur ir jis neturi daugiau kaip 50 darbuotojų, įskaitant tuos atvejus, kai valdymo įmonė turi teisę valdyti alternatyviuosius KIS ar teikti investicines paslaugas; arba kai valdytojas priklauso įmonių grupei, kurios struktūroje vienas subjektas įpareigotas įsteigti atlygio komitetą, kurio funkcijos apima visą grupę, jeigu šio komiteto sudėtį ir veiklą reglamentuojančios taisyklės yra lygiavertės šiose gairėse nustatytoms taisyklėms ir komitetas atsako už KIS valdytojo atitikties Gairėse nustatytoms taisyklėms tikrinimą.

5. Pagal KIPVPS direktyvos atlyginimų gairių 59 punktą, neturėtų būti automatiškai reikalaujama, kad valdytojas, kuris nepatenka į KIPVPS direktyvos atlyginimų gairių 57 punkte nurodytų pavyzdžių taikymo sritį, įsteigtų atlygio komitetą. Šiuo tikslu KIS valdytojas, viršijantis KIPVPS direktyvos atlyginimų gairių 55 punkte nustatytas savo arba savo valdomų suderintųjų KIS dydžio ribas, turėtų būti laikomas reikšmingu, tačiau, norėdamas nuspręsti, ar jam reikia įsteigti atlygio komitetą, turėtų įvertinti, ar jis laikytinas reikšmingu pagal savo vidaus organizacijos struktūrą ir veiklos pobūdį, mastą ir sudėtingumą.

6. Pagal KISĮ veikiantis KIS valdytojas, kuris yra svarbus dėl savo arba savo valdomų KIS dydžio, organizacinės struktūros ir veiklos pobūdžio, masto ir sudėtingumo, privalo sudaryti atlygio komitetą. LB nuomone, KIS valdytojas, sprenddamas, ar jis priskiriamas prie svarbių KIS valdytojų pagal KISĮ 12 straipsnio 6 dalį ir ar privalo suformuoti atlygio komitetą, turi atsižvelgti į kriterijus ir aplinkybes, išdėstytas KIPVPS direktyvos atlyginimų gairių 7 skirsnyje ir 11.2 skyriuje (pvz., į valdytojo veiklos pobūdį, mastą, sudėtingumą, valdomą turta, turimas licencijas, valdytojo darbuotojų skaičių ir kt.).

7. Kai valdymo įmonės veikla apima visas arba didesnę dalį galimų vykdyti veiklos rūšių, vykdoma investavimo politika ir investavimo strategijos pasižymi didele įvairove, valdymo įmonei būdingas tarpvalstybinis veiklos pobūdis, valdomi įvairių rūšių ir tipų KIS, ji turi teisę teikti jai išduotoje licencijoje įrašytas investicines paslaugas, valdymo įmonės veikla laikytina kompleksiška ir ši įmonė yra reikšminga (svarbi) veiklos pobūdžio, masto ir sudėtingumo aspektu.

8. Kiek susiję su valdytojo dydžiu, KIS valdytojas laikytinas reikšmingu (svarbiu), kai jo valdomo turto dydis ir darbuotojų skaičius viršija šio skyriaus 5 punkte nurodytus dydžius.

9. Sprendžiant, ar KIS valdytojas laikytinas reikšmingu (svarbiu) atsižvelgiant į jo vidaus organizaciją, KIPVPS direktyvos atlyginimų gairėse pažymima, kad vertinami tokie kriterijai, kaip KIS valdytojo ar jo valdomų suderintųjų KIS teisinė forma, KIS valdytojo vidaus valdymo struktūros sudėtingumas, KIS valdytojo ar jo valdomų suderintųjų KIS įtraukimas į prekybą reguliuojamose rinkose.

10. Tuo atveju, kai atlygio komitetas formuojamas KIS valdytojo nuožiūra, KISĮ reikalavimas, kad šis komitetas būtų sudarytas tik iš stebėtojų tarybos narių, netaikomas. Visgi

ir tuo atveju, kai atlygio komitetas formuojamas KIS valdytojo nuožiūra, turėtų būti atsižvelgiama į KIPVPS direktyvos atlyginimų gairių 11.2.2 poskyrį „Atlyginimų nustatymo komiteto sudėtis“, kuriame, be kito ko, nurodyta, kad atlygio komitetą turėtų sudaryti vykdomųjų funkcijų nevykdantys priežiūros funkcijos vykdytojai, kurių bent dauguma laikomi nepriklausomais.“

19. Papildyti IV dalies III skyrių 8–10 punktais:

„8. Depozitoriumo, veikiančio pagal AKISVĮ, veiklai taikomi reikalavimai ir principai išdėstyti AIFM reglamento IV skyriuje ir AKISVĮ 24–32 straipsniuose. Depozitoriumas yra atsakingas už tinkamą KIS, kurio turtas perduotas saugoti šiam depozitoriumui, gryųjų pinigų srautų priežiūrą, turto saugojimą, atlieka atsiskaitymų, kai sudaromi sandoriai dėl KIS turto, savalaikiškumo kontrolę, taip pat viso kito KIS turto arba KIS vardu KIS valdytojo valdomo turto nuosavybės teisių patikrinimą ir įtraukia šį turtą į apskaitą (AKISVĮ 24 ir 28 straipsniai). Depozitoriumas vykdo ir atskirų su KIS vienetais, KIS turtu, pajamomis susijusių veiksmų teisėtumo priežiūrą, vykdo teisėtus KIS valdytojo nurodymus (AKISVĮ 24 straipsnio 9 dalis). Vadovaujantis taikomu reguliavimu, KIS depozitoriumas turi turėti galimybę susipažinti su visa informacija apie KIS lėšų sąskaitas ir turėti aiškia visų KIS pinigų srautų apžvalgą, užtikrinti, kad KIS pinigų srautai būtų veiksmingai ir tinkamai stebimi, taip pat turi turėti visą svarbią ir patikimą informaciją, reikalingą nuosavybės teisės tikrinimo ir turto apskaitos pareigoms vykdyti ir kt. Vykdydamas pavestas funkcijas depozitoriumas turi veikti nešališkai, sąžiningai ir geriausiai KIS ir jo investuotojų interesais (AKISVĮ 24 straipsnio 10 dalis).

9. KIS depozitoriumo paskyrimo faktas patvirtinamas rašytine sutartimi, kurioje, be kita ko, turi būti aptartas keitimasis informacija, reikalinga depozitoriumui jam pavestoms funkcijoms vykdyti (AKISVĮ 24 straipsnio 1 dalis). AIFM reglamento 83 straipsnio 1 dalyje nustatyti esminiai depozitoriumo ir KIS valdytojo sutarties turinio reikalavimai, t. y. kad šioje sutartyje turi būti nustatytos priemonės ir procedūros, kuriomis naudodamasis KIS valdytojas arba KIS perduoda depozitoriumui visą svarbią informaciją arba užtikrina, kad depozitoriumas turėtų prieigą prie visos informacijos, kurios jam reikia savo pareigoms vykdyti, įskaitant procedūras, kuriomis užtikrinama, kad depozitoriumas gautų informaciją iš kitų KIS ar KIS valdytojo paskirtų asmenų, taip pat visa būtina informacija, susijusi su depozitoriumo priežiūros ir kontrolės funkcijų vykdymu, kuria turi keistis KIS, KIS valdytojas, trečiasis asmuo, veikiantis KIS arba KIS valdytojo vardu, ir depozitoriumas.

10. Priemonių, kuriomis būtų užtikrinta, kad KIS valdytojas neturėtų teisės pakeisti depozitoriumo atstovo, turinčio prieigą prie IISKIS banko sąskaitos (t. y. lėšų), be depozitoriumo žinios (sutikimo), klausimas yra KIS valdytojo ir depozitoriumo tarpusavio santykių (bendradarbiavimo) klausimas, todėl atitinkamos pareigos ir jų vykdymą užtikrinančios priemonės (saugikliai) ir sankcijos turėtų būti nustatytos KIS valdytojo ir depozitoriumo dvišaliuose susitarimuose dėl IISKIS lėšų saugojimo. Pavyzdžiui, depozitoriumo atstovas gali būti paskirtas IISKIS banko sąskaitos administratoriumi, kurį gali pakeisti tik KIS valdytojo vadovas. Kita vertus, depozitoriumas, matydamas pagrįstą poreikį, gali siekti papildomų priemonių, skirtų pareigų, susijusių su KIS lėšų kontrole, tinkamam vykdymui užtikrinti. Visgi, esant įprastoms sąlygoms, šiame punkte aptartų nuostatų (pareigų ir jų vykdymą užtikrinančių priemonių (saugiklių) ir sankcijų) įtvirtinimas KIS valdytojo ir depozitoriumo sutartyje laikytinas galima ir pakankama praktika vykdant taikomų teisės aktų reikalavimus.“

20. Papildyti IV dalį VII ir VIII skyriais:

„VII SKYRIUS ATLYGIO POLITIKA IR ATLYGIO ATASKAITA

1. KIS valdytojui, turinčiam AKISVĮ licenciją, taikomos Lietuvos Respublikos teisės aktų nuostatos, kuriomis į nacionalinę teisę perkelta AIFM direktyva. AIFM direktyvos preambulės 6 punkte nurodyta, kad ši direktyva taip pat taikoma valdymo įmonėms, kurios valdo alternatyviuosius KIS, kurių akcijomis leista prekiauti reguliuojamoje rinkoje. AIFM direktyvos nuostatos dėl atlygio politikos nustatymo ir vykdymo perkeltos į AKISVĮ 15 straipsnį. Šiame straipsnyje valdytojai įpareigoti nustatyti tam tikrų kategorijų darbuotojų, įskaitant tuos, kurių profesinė veikla turi esminį poveikį jų valdomų alternatyviųjų KIS rizikos pobūdžiui, atlyginimų nustatymo politiką, kuri derėtų su patikimu ir veiksmingu rizikos valdymu.

2. Lietuvos banko Priežiūros tarnybos direktoriaus 2015 m. birželio 1 d. sprendimu Nr. 241-95 „Dėl Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijos Gairių dėl patikimos atlyginimų nustatymo politikos pagal AIFVD taikymo“ (2019 m. vasario 18 d. sprendimo Nr. 241-42 redakcija) į LB finansų rinkos priežiūros praktiką įtrauktos AIFM direktyvos atlyginimų gairės ir nustatyta, kad alternatyviųjų KIS valdymo įmonės, turinčios licenciją pagal AKISVĮ, turėtų

laikytis AIFM atlyginimų gairėse nustatytų reikalavimų. Šių gairių 1 punkte nurodyta, kad jos taikomos alternatyviųjų KIS valdytojams ir kompetentingoms institucijoms, o 2 punkte – kad alternatyviesiems KIS, kurių valdymas nėra vidinis ir kurie yra paskyrę išorės AKIS valdytoją (t. y. valdymo įmonę), AIFM direktyvos ir AIFM atlyginimų gairėse nustatyti atlyginimų nustatymo principai netaikomi.

3. Akcininkų teisių direktyvos preambulės 54 punkte nurodyta, kad konkrečiam sektoriui taikomų Sąjungos teisės aktų nuostatos turėtų būti laikomos *lex specialis* šios direktyvos atžvilgiu ir joms turėtų būti teikiama viršenybė šios direktyvos nuostatų atžvilgiu, jeigu šioje direktyvoje nustatyti reikalavimai prieštarauja bet kokiame konkrečiam sektoriui taikomame Sąjungos teisės akte nustatytiems reikalavimams. Tačiau konkrečiam sektoriui taikomame Sąjungos teisės akte nustatytos specialios nuostatos neturėtų būti interpretuojamos taip, kad būtų pakenkta veiksmingam šios direktyvos taikymui ar bendro jos tikslo įgyvendinimui. Vien tai, kad konkrečiame sektoriuje esama specialių Sąjungos taisyklių, neatleidžia nuo šios direktyvos taikymo. Tais atvejais, kai šioje direktyvoje nustatytos konkretnės nuostatos ar papildomi reikalavimai, palyginti su konkrečiam sektoriui taikomuose Sąjungos teisės aktuose išdėstytais nuostatomis, konkrečiam sektoriui taikomuose Sąjungos teisės aktuose išdėstytos nuostatos turėtų būti taikomos kartu su šios direktyvos nuostatomis. Atitinkamai, ABĮ 37³ straipsnio 7 dalyje nustatyta, kad šio straipsnio reikalavimai laikytini papildomais, palyginti su kitų įstatymų ir Europos Sąjungos teisės aktus įgyvendinančių teisės aktų, reglamentuojančių finansinių paslaugų teikimą ar finansų įstaigų veiklą arba finansų įstaigų ir finansų įstaigų sistemos stabilumą, reikalavimais, ir finansų įstaigoms taikomi kartu su šių teisės aktų reikalavimais.

Atsižvelgiant į tai, kad emitento valdymas perduotas valdymo įmonei, kuri įgyvendina emitento valdymo organų funkcijas, emitento atlygio ataskaitos parengimui ir patvirtinimui, tiek, kiek tai taikoma emitento valdybai ir vadovui, taikytinas specialusis reguliavimas, nustatytas AKISVĮ. Tai reiškia, kad įgyvendinant taikomų teisės aktų reikalavimus turi būti parengta AKISVĮ 15 straipsnyje nustatyta atlyginimų nustatymo politika, kurią tvirtina valdymo įmonė. Visgi atsižvelgiant į tai, kad emitentas kartu yra ir akcinė bendrovė, valdymo įmonės atlyginimų nustatymo politikoje turėtų būti atskleista ne tik įgyvendinant AKISVĮ ir AIFM atlyginimų gairių nuostatas reikalaujama atskleisti informacija, bet ir ABĮ 37³ straipsnyje nustatyti informaciniai punktai, t. y. papildoma informacija, kurios atskleidimo nereikalauja AKISVĮ ir AIFM atlyginimų gairės (jei tokių yra), taip pat – taikomi ABĮ nustatyti jos atskleidimo reikalavimai.

4. Iš esmės analogiškai pirmiau išdėstytam 3 punkte principai taikytini ir atlygio ataskaitai. Tai reiškia, kad emitento atlygio ataskaitai, tiek, kiek tai taikoma emitento valdybai ir vadovui, taikytinas specialusis alternatyviųjų KIS valdytojams ir alternatyviesiems KIS nustatytas reguliavimas. Jei emitentas kartu yra ir akcinė bendrovė, KIS valdytojo metų ataskaitoje turėtų būti atskleista ir ĮFAĮ 23³ straipsnyje nustatyta detalesnė papildoma informacija. Jeigu, įmonės manymu, būtų tikslinga, ĮFAĮ 23³ straipsnyje nustatyta detalesnė informacija galėtų būti atskleista ir atskirame dokumente.

VIII SKYRIUS

EUROPOS RIZIKOS KAPITALO FONDO VALDYTOJUI TAIKOMI REIKALAVIMAI

1. Pagal 2013 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento Nr. 345/2013 dėl Europos rizikos kapitalo fondų (toliau – EuVECA reglamentas) 2 ir 3 straipsnius, EuVECA valdytoju gali būti juridinis asmuo, kurio įprasta veikla – bent vieno EuVECA reglamento reikalavimus atitinkančių rizikos kapitalo fondų valdymas, ir kuris yra registruotas arba licencijuotas alternatyviųjų KIS valdytojas, kaip tai suprantama pagal AIFM direktyvą. Siekiant pasinaudoti EuVECA reglamento teikiamomis galimybėmis, dera įvykdyti EuVECA reglamento 14 ar 14a straipsniuose nustatytas registravimosi kompetentingoje institucijoje (Lietuvoje – LB) procedūras, laikytis kitų EuVECA reglamente nustatytų reikalavimų. EuVECA valdytojas turi atitikti EuVECA reglamento reikalavimus tiek, kiek tai nustatyta EuVECA reglamente.

2. Tai reiškia, kad EuVECA valdytoju Lietuvoje gali tapti:

2.1. valdytojas, turintis leidimą pagal IISKISĮ;

2.2. valdytojas, turintis licenciją pagal AKISVĮ;

2.3. įsteigtas ir pagal civilinės teisės normas veikiantis valdytojas, tenkinantis IISKISĮ 7 straipsnio 5 dalyje nustatytas sąlygas ir įvykđęs registravimosi LB pareigą pagal AKISVĮ

12 straipsnį. Nuo šio valdytojo užregistravimo EuVECA valdytoju pagal EuVECA reglamento 14 straipsnį jis tampa LB prižiūrimu subjektu dėl EUVECA reglamente nustatytų reikalavimų laikymosi (EuVECA reglamento 18 straipsnio 1 dalis).

3. Kiek tai susiję su EuVECA steigimu, galimos kelios alternatyvos:

3.1. kai LB išduotą AKISVĮ licenciją arba IISKISĮ leidimą turintis valdytojas steigia IISKIS (AKISVĮ 5 straipsnio 1 dalis, IISKISĮ 28 straipsnio 1 dalis, 30 straipsnio 1 dalis). Svarbu pažymėti, kad valdytojas, steigdamas EuVECA pagal IISKISĮ, turėtų atsižvelgti tiek į IISKISĮ, tiek į EuVECA reglamento nustatytus reikalavimus (pvz., dėl investavimo strategijos);

3.2. bet kuris iš šio skyriaus 2 punkte nurodytoms valdytojų grupėms priskiriamų valdytojų gali steigti EuVECA ir pagal civilinės teisės normas, jeigu tenkinamos IISKISĮ 7 straipsnio 5 dalyje nustatytos sąlygos (svarbu, kad šios sąlygos turi būti tenkinamos ir EuVECA platinimo kitose ES valstybėse narėse atveju). Šiuo atveju Lietuvoje labiausia tikėtina tokios investavimo struktūros veikimo forma bus vidaus valdymo EuVECA, kai EuVECA valdymas nėra perduodamas valdymo įmonei.“

21. Papildyti V dalį I¹ skyriumi:

„I¹ SKYRIUS IISKIS PERTVARKYMAS Į SPECIALŪJĮ KIS

1. IISKISĮ 56 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad IISKIS, kurio veiklos forma yra IB, negali būti pertvarkomas į bendrovę, kuriai netaikomas šis įstatymas. IISKISĮ nustatyta, kad IB gali veikti kaip AB, UAB, TŪB ar KŪB. Įmonių teisės įstatymai (ABĮ 72 straipsnio 1 ir 2 dalys, ŪBĮ 15 straipsnio 1 ir 2 dalys) leidžia šias įmones pertvarkyti iš vienos teisinės formos į kitą (pvz., TŪB gali būti pertvarkyta į AB, UAB į KŪB ir pan.) ABĮ ir ŪBĮ nustatyta tvarka. Atsižvelgiant į tai, kad IISKIS, kuris veikia kaip IB, negali būti pertvarkytas į IB, kuri veikia pagal KISĮ (pvz., specialųjį KIS), ne dėl įmonių teisės reikalavimų, o dėl IISKISĮ reguliavimo, panašūs reikalavimai taikytini ir IF. Tai reiškia, kad IISKIS, kuris veikia kaip IF, negali būtų pertvarkytas į IF, kuris veikia pagal KISĮ. Kitoks aiškinimas reikštų nepagrįstą vienos IISKIS veiklos formos diskriminavimą kitos veiklos formos atžvilgiu.

2. Tuo atveju, kai valdymo įmonė, ieškodama sprendimų, kaip pritraukti papildomų investicijų į IISKIS ir taip užtikrinti investicinės veiklos tęstinumą ar plėtrą, išplečiant investuotojų bazę, būtų galima, pavyzdžiui:

2.1. įsteigti specialųjį KIS, investuojantį į kitus KIS, kuris būtų finansuojančiuoju specialiuoju KIS, arba;

2.2. apsvarstyti galimybę visą IISKIS turtą investuoti į įmonės įsteigtą specialųjį KIS, šiuo turtu apmokant specialiojo KIS vienetus KISĮ nustatyta tvarka, šį IISKIS panaikinti IISKISĮ 59 straipsnyje ir IISKIS taisyklėse nustatyta tvarka ir jo turtą (specialiojo KIS vienetus) padalinti IISKIS dalyviams IISKIS taisyklėse nustatyta tvarka, arba;

2.3. pasirinkti kitą teisės aktų nuostatą atitinkantį veikimo būdą.“

22. Papildyti V dalies II skyrių 8–18 punktais:

„8. IISKISĮ 2 straipsnio 25 dalis nustato, kad profesionalusis investuotojas IISKISĮ suprantamas kaip profesionalusis klientas, kaip jis apibrėžtas FPRĮ. FPRĮ išskiriami profesionalieji klientai be atskiros pripažinimo (FPRĮ 37 straipsnis) ir asmenys, kurie gali būti pripažinti profesionaliaisiais klientais (FPRĮ 38 straipsnis).

9. Profesionaliojo kliento statuso suteikimą asmeniui reglamentuoja FPRĮ. Šis įstatymas taikomas asmenims, teikiantiems investicines paslaugas, todėl vykdyti jame nustatytas pareigas ir naudotis įtvirtintomis teisėmis gali tik teisę teikti investicines paslaugas turintys subjektai. IISKISĮ 7 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad pagal IISKISĮ gautas IISKIS valdymo veiklos leidimas nesuteikia teisės teikti investicinių paslaugų. Taigi IISKIS valdymo įmonė neturi teisės pripažinti asmens profesionaliuoju klientu, tačiau ji gali vadovautis kitų finansų rinkos dalyvių sprendimais suteikti asmenims profesionaliųjų klientų statusą. Svarbu tai, kad IISKIS valdymo įmonė turėtų vadovautis sprendimais tik tų finansų rinkos dalyvių, kurie pagal FPRĮ turi teisę pripažinti asmenis profesionaliaisiais klientais.

10. FMĮ ar kitas subjektas, turintis teisę pripažinti asmenį profesionaliuoju klientu pagal FPRĮ, turi pats pasirinkti ir nustatyti tokie veiksmai vykdyti reikalingas procedūras (pvz., kad jos apimtų veiksmus, leidžiančius įsitikinti asmens atitiktimi taikomiems reikalavimams, ir būtų pagrįstos aiškiais kriterijais, tikrovę atitinkančia informacija ir objektyviu jos vertinimu) ir jas taikyti.

11. Asmuo profesionaliuoju klientu gali būti pripažintas dėl tam tikros rūšies finansinių priemonių. Tai reiškia, kad asmuo, pripažintas profesionaliuoju klientu dėl investavimo į akcijas,

savaime nelaikytinas profesionaliuoju klientu dėl kitų finansinių priemonių rūšių (pvz., obligacijų, kolektyvinio investavimo subjektų vertybinių popierių ar kt.). Tam reikia atskiro pripažinimo profesionaliuoju klientu dėl šių finansinių priemonių rūšių arba, investuojant į tokias finansines priemones, klientui turi būti taikomos visos neprofesionaliesiems klientams skirtos apsaugos priemonės. FMĮ pripažinti asmenį profesionaliuoju klientu dėl tam tikros rūšies finansinių priemonių gali tik tuo atveju, jeigu, įvertinusi kliento žinias, įgūdžius ir patirtį, yra pagrįstai įsitikinusi, kad klientas gali savarankiškai ir kompetentingai įvertinti su tuo susijusią riziką ir priimti atitinkamus investicinius sprendimus dėl šių finansinių priemonių.

12. Vienas iš kriterijų, pagal kurį asmuo gali būti pripažintas pagal FPRĮ profesionaliuoju klientu, – jeigu jis per paskutinius keturis metų ketvirčius kiekvieną ketvirtį atitinkamoje rinkoje yra vidutiniškai sudaręs po 10 didelių sandorių (FPRĮ 38 straipsnio 3 dalies 1 punktą). Pažymėtina, kad nei FPRĮ, nei šio įstatymo įgyvendinamieji teisės aktai nedetalizuoja, kokio dydžio sandoriai laikytini „dideliais sandoriais“ ir kokioje „atitinkamoje rinkoje“ sudaryti sandoriai turėtų būti vertinami. Dėl to pačios FMĮ turėtų nustatyti, kokie sandoriai bus laikomi sudarytais „atitinkamoje rinkoje“, taip pat įvertinti ir nustatyti ribas, kurias viršijantys atitinkamoje rinkoje sudaryti sandoriai bus laikomi dideliais. Vykdydamos šias pareigas FMĮ gali vadovautis Lietuvos banko pozicija dėl didelių sandorių, kuriuos sudarę asmenys gali būti pripažinti profesionaliaisiais klientais², patvirtinta Lietuvos banko Finansų rinkos priežiūros tarnybos direktoriaus 2021 m. vasario 15 d. sprendimu Nr. V 2021/(34.3.E-3400)-419-28.

13. Pagal FPRĮ 3 straipsnio 15 dalies 3 punktą, KIS vienetas yra finansinė priemonė. Kai klientas investuoja į finansinę priemonę, t. y. profesionaliesiems investuotojams skirtą KIS, kuris yra tam tikros rūšies KIS, veikiantis pagal IISKISĮ, į kurį gali investuoti tik profesionalieji investuotojai, vienetus, FMĮ pati sprendžia, kas yra „atitinkama rinka“. Įprastai ja laikytina rinka, kurioje sudaromi sandoriai dėl finansinių priemonių, kurioms būdingi iš esmės tapatūs arba labai panašūs požymiai (pvz., tam tikra rizika, likvidumas, trukmė ir kiti panašūs objektyvieji kriterijai), t. y. rinka, kurioje sudaromi sandoriai dėl kitų alternatyviųjų KIS vienetų. Siekdama objektyvesnės atitikties „atitinkamos rinkos“ kriterijui FMĮ gali pasirinktinai taikyti papildomus vertinimo kriterijus (pvz., asmens patirties investuojant į turtą, į kurį investuoja KIS).

14. Kitas iš trijų FPRĮ 38 straipsnio 3 dalyje nustatytų asmens pripažinimo profesionaliuoju klientu kriterijų – reikalavimas, kad klientas profesionaliai dirba arba dirbo finansų sektoriuje ne trumpiau kaip vienus metus eidamas tokias pareigas, kurios reikalauja žinių apie klientui numatomas teikti paslaugas ar numatomus sudaryti sandorius. Taigi klientas turi turėti profesionalios patirties finansų sektoriuje ne trumpiau kaip vienus metus eidamas tokias pareigas, kurios suteikia profesionalų IISKIS išmanymą. Šiuo tikslu kliento profesionali patirtis turi būti įgyta finansų sektoriuje ir susijusi su IISKIS profesionaliai dirbant finansų sektoriuje arba vykdant kitą veiklą, susijusią su finansinių priemonių portfelio valdymu ir investicinių sprendimų priėmimu. Kapitalo rinkoje veikiantys įvairūs konsultantai – advokatai, auditoriai ar bendrovių finansų (angl. *corporate finance*) konsultantai – savaime nelaikytini profesionaliaisiais klientais. Jie gali būti laikomi turinčiais reikiamos patirties tik tuo atveju, jeigu šių paslaugų teikimas reikalauja profesionalių žinių apie investavimą į IISKIS, pakankamų savarankiškai ir kompetentingai priimti investicinius sprendimus dėl investavimo į IISKIS ir vertinti su tuo susijusią riziką. Įvertinus finansų sektoriaus dinamiškumą ir nuolatinę raidą, kliento veikla turi būti aktyvi, nes kitu atveju jo žinios apie IISKIS nebūtų aktualios, o klientas nebūtų galintis savarankiškai ir kompetentingai priimti investicinius sprendimus ir vertinti su tuo susijusią riziką. Asmenų tinkamumas eiti finansų rinkos dalyvių vadovų pareigas vertinamas vadovaujantis Lietuvos banko prižiūrimų finansų rinkos dalyvių vadovų ir pagrindines funkcijas atliekančių asmenų vertinimo nuostatais, patvirtintais Lietuvos banko valdybos 2013 m. lapkričio 14 d. nutarimu Nr. 03-181³. Šie nuostatai parengti atsižvelgiant į Europos bankininkystės institucijos ir Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijos priimtas Gaires dėl valdymo organo narių ir pagrindines funkcijas atliekančių asmenų tinkamumo vertinimo⁴ ir yra taikomi kartu (nuostatų 4 punktą). Minėti dokumentai nustato kriterijus, kuriais vadovaujantis turi būti vertinama asmenų kvalifikacija ir patirtis. Vadovaudamosi šiais kriterijais FMĮ gali sudaryti klausimynus, galinčius padėti joms įvertinti asmenų, siekiančių įgyti profesionaliojo kliento statusą, kvalifikaciją ir patirtį atsižvelgiant tiek į teorines, kartu su išsilavinimu ir kvalifikacijos kėlimu įgytas žinias, tiek į praktinę ankstesnio darbo patirtį.

² https://www.lb.lt/lt/lietuvos-banko-pozicijos-ir-gaires?query=dideli%C5%B3+sandor&ff=1&category=67§or=&date_from=&date_to=

³ <http://www.infoplex.lt/ta/285014>.

⁴ <https://www.eba.europa.eu/sites/default/documents/files/documents/10180/1972984/43592777-a543-4a42-8d39-530dd4401832/Join%20ESMA%20and%20EBA%20Guidelines%20on%20the%20assessment%20of%20suitability%20of%20members%20of%20the%20management%20body%20and%20key%20function%20holders%2028EBA-GL-2017-12%29.pdf?retry=1>.

15. Tuo atveju, kai subjektas, turintis teisę pripažinti asmenį profesionaliuoju klientu valstybėje narėje, pripažįsta asmenį profesionaliuoju klientu dėl tapataus ar labai į IISKIS panašaus alternatyviojo KIS nuosavybės vertybinių popierių, toks pripažinimas galėtų būti priimtinas ir tinkamas dokumentas, liudijantis asmens priskyrimą profesionaliesiems klientams IISKIS vienetų atžvilgiu. Šiuo atveju valdymo įmonė turėtų įsitikinti, kad atitinkamas subjektas turi atitinkamą teisę toje valstybėje narėje, o pripažinime nurodytos finansinės priemonės yra tapačios ar labai panašios į IISKIS vienetus (pvz., toje valstybėje narėje įsteigto IISKIS analogo nuosavybės vertybiniai popieriai).

16. FPRĮ įpareigoja rinkos dalyvius stebėti kliento statusą ir atsiradus reikšmingiems pokyčiams atitinkamai reaguoti (FPRĮ 38 straipsnio 6 dalis). Klientas privalo informuoti jam paslaugas teikiantį finansų rinkos dalyvį, jeigu pasikeičia informacija, kurios pagrindu jis buvo priskirtas prie tam tikros klientų kategorijos – profesionaliojo kliento, informuotojo investuotojo. IISKISĮ 3 straipsnio 4 dalis nustato, kad IISKIS valdymo įmonė, pastebėjusi, kad IISKIS dalyvis nebeatitinka IISKISĮ 3 straipsnio 1 dalyje nustatytų reikalavimų, išperka jo turimus IISKIS vienetus, jeigu tokia galimybė ir jos įgyvendinimo tvarka nustatyta IISKIS steigimo dokumentuose. Atsižvelgdamas į IISKIS steigimo dokumentų ir investavimo į IISKIS sutarties nuostatas toks investuotojas turėtų informuoti ir IISKIS valdymo įmonę apie pasikeitusias aplinkybes, t. y. profesionaliojo kliento statuso netekimą, jeigu taip nustatyta bent viename iš šiame punkte nurodytų dokumentų.

17. Tuo atveju, jei į IISKIS ketinantis investuoti juridinis asmuo: a) yra neseniai įsteigta įmonė, kuri tik pradeda veiklą, ir b) jos steigimo dokumente numatyta veikla – nuosavų lėšų investavimas, konsultavimas, turto valdymas ar kito pobūdžio veikla, ir c) ji dar neturi parengusi ir nustatyta tvarka patvirtinusi paskutinių metų metinių finansinės atskaitomybės ataskaitų, ir d) pildant informuotojo investuotojo anketoje ar kitame valdymo įmonei teikiamame dokumente patvirtina, kad planuojama pagrindinė veikla nėra investavimas į IISKIS, ir įsipareigoja į IISKIS investuoti ne mažesnę kaip 125 000 Eur sumą, pakankamomis priemonėmis būtų laikomas tokio juridinio asmens vadovo arba jo įgalioto asmens patvirtinimas dėl savo, kaip informuotojo investuotojo statuso, ir juridinio asmens vykdomos veiklos atitikties IISKISĮ 3 straipsnyje nustatytam reikalavimui, kad juridinio asmens pagrindinė veikla nėra investavimas į IISKIS, ir įsipareigojimas vykdyti veiklą tokiu būdu, kad būtų tenkinami šie reikalavimai visą juridinio asmens buvimo IISKIS dalyviu laikotarpį. Tokios priemonės kaip: „valdymo įmonė pagrįstai manytų, kad jo pagrindinė veikla nėra investavimas į IISKIS, ir imtųsi papildomų priemonių po investavimo sutarties sudarymo, siekdama įsitikinti, kad investuotojo pagrindinė veikla nėra investavimas į IISKIS (pvz., periodiškai prašytų tokio investuotojo pateikti informaciją ir dokumentus dėl veiklos tikslo, gaunamų pajamų, investicinių priemonių portfelio sudėties, metinių finansinės atskaitomybės ataskaitų ar pan.)“ – būtų pakankamos, kad juridinis asmuo galėtų investuoti į IISKIS, jei tenkinami IISKISĮ 3 straipsnio 1 dalies 4 punkte nustatyti reikalavimai. Pagal LBĮ 42 straipsnio 4 dalies 2 punktą, LB turi teisę paprašyti, kad valdytojas pateiktų dokumentus, pagrindžiančius valdytojo nuomonę dėl juridinio asmens vykdomos veiklos atitikties taikomiesiems reikalavimams, o valdytojas privalo juos pateikti.

18. Praktikoje galimi atvejai, kai IISKIS tampa jau veikianti įmonė, turinti dalyvių. Tokiu atveju valdytojas, įgyvendindamas IISKISĮ 3 straipsnio 2 dalies reikalavimus, turi užtikrinti, kad įmonės dalyviai, tampantys IISKIS dalyviais, atitiktų IISKISĮ 3 straipsnio 1 dalyje nustatytus reikalavimus (pvz., jie yra į įmonę, dar iki jos tapimo IISKIS, investavę kiekvienas bent po 125 000 Eur).“

23. Pakeisti V dalies III skyriaus 1 punkto pirmąją pastraipą ir ją išdėstyti taip:

„1. Sąlygos (kriterijai, atvejai), kai asmuo laikytinas su IISKIS valdytoju susijusiu investuotoju, nustatytos IISKISĮ 17 straipsnio 4 dalyje. Kitaip sakant, asmuo, dėl kurio sprendžiama (vertinama), ar jis atitinka IISKISĮ 17 straipsnio 4 dalyje nustatytas sąlygas, visų pirma pats turi būti IISKIS investuotojas, o antra – atitikti bent vieną iš nustatytųjų sąlygų. IISKISĮ 17 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad pagal IISKISĮ su valdytoju susijusiu investuotoju laikomas fizinis ar juridinis asmuo, kuris yra:“.

24. Papildyti V dalies III skyrių nauju 9 punktu:

„9. IISKISĮ 17 straipsnio 4 dalies 2 punkte žodžiai „ir yra jų kontroliuojamos“ reiškia, kad valdymo įmonė arba IISKIS kontroliuoja paslaugų, patenkančių į KIS valdymo turinį, teikimą. Asmens teikiamų paslaugų kontrolė suprantama ne tik kaip tiesioginis ir (arba) netiesioginis lemiamas poveikis įmonei, kaip tai apibrėžta Lietuvos Respublikos įmonių grupių konsoliduotosios finansinės atskaitomybės įstatyme, bet ir kaip valdymo įmonės arba IISKIS disponuojamos priemonės, kuriomis valdymo įmonė arba IISKIS daro ir (arba) gali daryti

poveikį asmens teikiamoms paslaugoms, nustatytos asmens ir valdymo įmonės arba IISKIS susitarimuose dėl paslaugų teikimo (pvz., paslaugų teikėjo pareiga laikytis tam tikrų valdymo įmonės taisyklių, galimybė teikti asmeniui nurodymus dėl paslaugų teikimo, kontroliuoti (prižiūrėti) vykdomą veiklą ir pan.), įskaitant kontrolę, taikomą valdymo funkcijų perdavimo (delegavimo) atveju, bet ja neapsiribojant.“

25. Buvusį V dalies III skyriaus 9 punktą laikyti 10 punktu.

26. Papildyti V dalį III¹ skyriumi:

„III¹ SKYRIUS ĮGALIOJIMŲ PAŠAUKTĮ LĖŠAS DĖL KREDITO LINIJOS DOKUMENTŲ PAŽEIDIMO IŠDAVIMAS KOMERCINIAM BANKUI

1. Praktikoje kyla klausimų dėl IISKIS teisės įkeisti jo investuotojų kapitalo įsipareigojimus (šio IISKIS reikalavimo teises į lėšas pagal investuotojų kapitalo įsipareigojimus) komercinio banko naudai, užtikrinant prisiimtus trumpalaikio finansavimo skolinius įsipareigojimus, kurie formaliai gali būti prisiimami per šį IISKIS ir (arba) jo 100 proc. kontroliuojamas vieną ar kelias SPV. Tokiam IISKIS taikomas IISKISĮ. Pagrindinis IISKISĮ tikslas – sudaryti palankesnes teises sąlygas veikti IISKIS sukuriant lankstų teisinį reguliavimą ir užtikrinant būtiniausią ypatingos išorinės apsaugos nereikalaujančių informuotųjų investuotojų apsaugą, esminį dėmesį skiriant investuotojų tinkamumo įvertinimui ir informacijos atskleidimui. Laikoma, kad informuotiesiems investuotojams priskiriami asmenys, pajėgūs patys tinkamai įvertinti investicinius produktus, su investavimu susijusias rizikas ir apsaugoti savo interesus. Atsižvelgiant į tai, IISKISĮ įtvirtintas bendras principas, kad mažiau reikšmingi IISKIS valdytojų ir investuotojų santykiai, įskaitant šalių tarpusavio teises ir pareigas, nustatomi bendru IISKIS valdytojo ir investuotojų sutarimu bei įtvirtinami IISKIS dokumentuose. Atsižvelgus į tai, IISKIS valdytojas, veikdamas IISKIS vardu ir jo naudai, turi teisę įkeisti IISKIS investuotojų kapitalo įsipareigojimus, jei tokia jo teisė yra nustatyta IISKIS taisyklėse, ir investuotojai apie tai yra tinkamai informuoti.

2. Jeigu IISKIS valdytojas ir finansuojančiojo IISKIS valdytojas suteikia teisę išduoti aiškius ir ribotus įgaliojimus išimtiniais, ribotais ir nesisteminiais atvejais pašaukti lėšų mokėjimą atitinkamai iš IISKIS ir finansuojančiojo IISKIS investuotojų pagal jų kapitalo įsipareigojimus tais atvejais, kai skolininkas padaro esminį kredito linijos dokumentų pažeidimą ir kyla teisinis pagrindas skolininko įsipareigojimų priverstiniam vykdymui, kyla abejonių, ar ši veikla nelaikytina KIS valdymu. KISĮ 2 straipsnio 33 dalyje nustatyta, kad KIS valdymas – KIS investicijų valdymas, administravimas, rinkodara ir kita su tuo susijusi veikla. Atsižvelgus į tai, IISKIS ir finansuojančiojo IISKIS investuotojų lėšų pašaukimas turi KIS valdymo veiklos vykdymo požymių. Visgi tam, kad šią veiklą būtų galima laikyti KIS valdymu, ji turėtų būti ne vienkartinis veiksmas, bet sisteminga veikla (tarpusavyje susietų veiksmų visuma), versliškas turinės naudos siekimas. Atsižvelgiant į šiame punkte išdėstytas investuotojų lėšų pašaukimo aplinkybes (išimtiniais, ribotais ir nesisteminiais atvejais, jeigu skolininkas padaro esminį kredito linijos dokumentų pažeidimą ir kyla teisinis pagrindas skolininko įsipareigojimų priverstiniam vykdymui), ši veikla nelaikytina KIS valdymo veikla. Taigi IISKIS valdytojas ir finansuojančiojo IISKIS valdytojas gali išduoti aiškius ir ribotus įgaliojimus išimtiniais, ribotais ir nesisteminiais atvejais pašaukti lėšų mokėjimą atitinkamai iš IISKIS ir finansuojančiojo IISKIS investuotojų pagal jų kapitalo įsipareigojimus, jeigu skolininkas padaro esminį kredito linijos dokumentų pažeidimą ir kyla teisinis pagrindas skolininko įsipareigojimų priverstiniam vykdymui. IISKIS ir finansuojančiojo IISKIS investuotojai turi būti apie tai tinkamai informuojami.“

27. Papildyti V dalį V¹ skyriumi:

„V¹ SKYRIUS PIRMUMO TEISĖS ATŠAUKIMAS

1. IISKISĮ 1 straipsnio 4 dalis nustato, kad ABĮ nuostatos taikomos IB tiek, kiek IISKISĮ nenustatyta kitaip. Kitaip sakant, IB savo veikloje vadovaujasi ABĮ reikalavimais, išskyrus tuos atvejus, kai IISKISĮ nustatyta išimtis dėl konkrečios ABĮ nuostatos taikymo.

2. Vadovaujantis ABĮ 57 straipsnio 5 dalimi, AB ar UAB akcininkų pirmumo teisė įsigyti šios įmonės išleidžiamų akcijų gali būti atšaukta tik visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu.

3. Investicinių kintamo kapitalo bendrovių įstatuose nustatyta ir taikoma tvarka gali skirtis nuo ABĮ nustatytos akcininkų pirmumo teisės įsigyti išleidžiamas akcijas nustatymo tvarkos

(IISKISĮ 31 straipsnio 3 dalis). Tokia išimtis nėra nustatyta IB, kurių kapitalas nekintamas. IB, kurios kapitalas nekintamas, įstatuose gali būti nustatyta, kad visuotinis akcininkų susirinkimas turi išimtinę teisę nustatyti didžiausią sumą, už kurią gali būti pasirašytos IB akcijos, ir įgalioti valdymo įmonę visuotinio akcininkų susirinkimo sprendime nurodytą laikotarpį priimti sprendimus dėl IB įstatinio kapitalo didinimo neviršijant pirmiau nurodytos didžiausios sumos (IISKISĮ 32 straipsnio 1 dalis). IISKISĮ nenustato galimybės IB, kurios kapitalas nekintamas, sprendimą dėl akcininkų pirmumo teisės įsigyti IB išleidžiamas akcijas atšaukimo priimti IB valdymo įmonei ar kitam subjektui arba kitokia tvarka, nei įtvirtintoji ABĮ nustatyti IB įstatuose.

4. Atsižvelgus į pirmiau išdėstyta, tuo atveju, kai IB, kurios kapitalas nekintamas, įstatuose nustatyta galimybė IB valdymo įmonei priimti sprendimus dėl IB kapitalo didinimo ir planuojama naujai išleidžiamas akcijas siūlyti kitiems asmenims nei esami IB akcininkai, t. y. atšaukiama jų pirmumo teisė, IB akcininkų pirmumo teisė turi būti atšaukiama ABĮ nustatyta tvarka.“

28. Pakeisti V dalies VII skyriaus pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

**„VII SKYRIUS
IISKIS PROSPEKTAS IR PAGRINDINĖS INFORMACIJOS INVESTUOTOJAMS
DOKUMENTAS“**

29. Papildyti V dalies VII skyrių 10–12 punktais:

„10. Vadovaujantis PID deleguotojo reglamento nuostatomis, mažmeninių investicinių produktų paketų ir draudimo principu pagrįstų investicinių produktų (toliau – MIPP ir DIP) teikėjai peržiūri pagrindinės informacijos dokumento rengimo (PID) teikiamą informaciją kiekvieną kartą, kai atsiranda pokyčių, kurie daro arba gali daryti reikšmingą poveikį PID pateiktai informacijai, ir bent jau kas dvylika mėnesių po pirminio PID paskelbimo. Šiuo tikslu MIPP ir DIP teikėjai įdiegia ir taiko tinkamus procesus per visą MIPP ir DIP galiojimo laikotarpį, kol tie produktai pasiekiami neprofesionaliesiems investuotojams (angl. *remains available to retail investors*), kad būtų galima nedelsiant nustatyti aplinkybes, galinčias nulemti pokytį, kuris daro arba gali padaryti poveikį PID teikiamos informacijos tikslumui, teisingumui ar aiškumui (PID deleguotojo reglamento 15 straipsnis).

11. Atsižvelgiant į šio skyriaus 10 punktą, PID turėtų būti atnaujinamas visu IISKIS veiklos laikotarpiu nepriklausomai nuo to, ar IISKIS platinamas, ar platinimo laikotarpis jau pasibaigęs (pasibaigus platinimo laikotarpiui, IISKIS vienetai pasiekiami neprofesionaliesiems investuotojams antrinėje rinkoje, įskaitant ir IISKIS vienetų perleidimo atvejį), laikantis IISKISĮ ir IISKIS steigimo dokumentuose nustatytų reikalavimų.

12. KIS vienetų klasės skiriasi joms priskiriamų vienetų savybėmis (IISKIS dalyviams taikomais reikalavimais, jiems suteikiamomis teisėmis ir pareigomis), kurios atskleidžiamos PID skirsniuose „Koks šis produktas?“, „Kokia yra rizika ir kokią grąžą galėčiau gauti?“, „Kokios yra išlaidos?“ ir kt. Jeigu IISKIS yra kelios vienetų klasės, vienas PID gali būti rengiamas tuo atveju, jei šis PID atitiktų visus taikomuose teisės aktuose nustatytus reikalavimus, įskaitant tai, kad šis dokumentas turi būti tikslus, teisingas, aiškus ir neklaidinantis (Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1286/2014 dėl mažmeninių investicinių produktų paketų ir draudimo principu pagrįstų investicinių produktų (MIPP ir DIP) pagrindinės informacijos dokumentų 6 straipsnis), bet tuo neapsiribojant.“

30. Papildyti V dalies VIII skyrių 1.4 papunkčiu:

„1.4. IISKIS turtą sudarantys vertybiniai popieriai, kurie yra įtraukti į prekybą reguliuojamoje rinkoje, turi būti perduoti saugoti IISKIS finansinio turto saugotojui.“

31. Papildyti V dalies VIII skyrių naujais 2–4 punktais:

„2. IISKIS, kuris nėra sudėtinis IISKIS, finansinis turtas gali būti perduotas saugoti keliems finansinio turto saugotojams, kai tai objektyviai reikalinga ir pagrįsta IISKIS ir jo dalyvių interesais ir atskleista IISKIS dokumentuose. FMĮ galėtų būti nurodoma kaip IISKIS finansinio turto saugotoja su sąlyga, kad ji atitinka finansinio turto saugotojui taikomus reikalavimus, nustatytus IISKISĮ.

3. KISĮ, AKISVĮ nustato galimybę depozitoriumui pavesti kitoms įmonėms saugoti finansines priemones, laikantis tam tikrų reikalavimų. Nepaisant to, kad IISKISĮ nereglamentuoja atvejų, kai IISKIS finansinio turto saugotojas perduoda IISKIS tam tikro finansinio turto saugojimo funkciją vykdyti tretiesiems asmenims, tokia galimybė egzistuoja, šiuo tikslu *mutatis mutandis* taikant funkcijos perdavimui atlikti tretiesiems asmenims taikomus reikalavimus, pavyzdžiui, kad atitinkamas subjektas turi turėti teisę saugoti finansines priemones.

4. IISKIS valdytojas, veikdamas IISKIS ir jo dalyvių interesais, turi siekti, kad IISKIS turto investavimo sandoriai būtų sudaromi kuo palankesnesėmis sąlygomis IISKIS ir jo dalyviams.

Sandoriai dėl IISKIS turto investavimo į finansines priemones gali būti sudaromi per kelias FMĮ, kurios nebūtinai bus IISKIS finansinio turto saugotojas. Tokiu atveju priimtina, jei tokia FMĮ kurį laiką, reikalingą sandoriui sudaryti, disponuoja ir saugo IISKIS finansinį turta, kuris vėliau perduodamas saugoti IISKIS finansinio turto saugotojui.“

32. Buvusį V dalies VIII skyriaus 2 punktą laikyti 5 punktu.

33. Papildyti V dalies VIII skyrių 6 punktu:

„6. Jeigu valdytojas, turintis tik IISKIS veiklos leidimą, jo valdomam IISKIS pasirenka depozitoriumą, tokiu atveju depozitoriumas veikia pagal AKISVĮ reikalavimus. Visgi jei valdytojas turi KISĮ licenciją, jo valdomo IISKIS depozitoriumas veikia pagal KISĮ nuostatas. Toks depozitoriumas turi visas pareigas, nustatytas atitinkamai KISĮ arba AKISVĮ ir AIFM reglamente.“

34. Papildyti V dalies IX skyriaus pirmąjį skirsnį 5–7 punktais:

„5. Prieš įsigaliojant (2019 m. vasario 1 d.) šio skirsnio 1–4 punktuose aptartoms IISKISĮ nuostatoms, buvo taikomos Rizikos kapitalo investavimo strategijos gairės, patvirtintos Lietuvos banko Priežiūros tarnybos direktoriaus 2013 m. rugpjūčio 2 d. sprendimu Nr. 241-169 (šiuo metu nebegalioja). Jose, be kita ko, buvo nurodyta, kad, vertinant investavimo strategijų atitiktį rizikos kapitalo kriterijams, jokie finansavimo modeliai nėra laikomi *a priori* negalimais. Visi finansavimo modeliai, pavyzdžiui, akcijų įgijimas (angl. *equity contribution*), obligacijų išleidimas, laikinasis finansavimas (angl. *bridge finance*) ar į jį panašūs finansavimo būdai, sutvirtinantysis finansavimas (angl. *mezzanine-type financing*), konvertuojamoji skola (angl. *convertible debt*), iš esmės galimi, bet su sąlyga, kad visais minėtais modeliais finansuojamos investicijos į rizikos kapitalą. Taigi iki 2019 m. sausio 31 d. KIS galėjo būti įsteigti ir veikti atsižvelgiant į Rizikos kapitalo investavimo strategijos gaires su sąlyga, kad finansuojamos investicijos į rizikos kapitalą.

6. IISKISĮ Nr. XII-376 pakeitimo įstatymo 2 straipsnis, nustatantis šio įstatymo įgyvendinimo ir įsigaliojimo tvarką, nenustatė specialaus reguliavimo (išimčių ar pereinamojo pobūdžio nuostatų), taikytino tiems iki 2019 m. sausio 31 d. įsteigtiems IISKIS, kurie suteikia paskolas, tad šiems IISKIS IISKISĮ V skirsnio nuostatos taikomos taip pat, kaip ir kitiems IISKIS.

7. Kalbant apie mišrias ir skolos priemones, pažymėtina, kad pagal CK 6.870 straipsnio 1 dalį paskolos sutartimi viena šalis (paskolos davėjas) perduoda kitos šalies (paskolos gavėjo) nuosavybės pinigus arba rūšies požymiais apibūdintus suvartojamuosius daiktus, o paskolos gavėjas įsipareigoja grąžinti paskolos davėjui tokią pat pinigų sumą (paskolos sumą) arba tokį pat kiekį tokios pat rūšies ir kokybės kitų daiktų bei mokėti palūkanas, jeigu sutartis nenustato ko kita. Tad jeigu KIS nuspręstų investuoti į mišrias ir skolos priemones ir įgyvendinęs šią investiciją įgytų įmonės nuosavybės vertybinių popierių, leidžiančių kontroliuoti šią įmonę, o ne pinigų sumą (paskolos sumą) ir palūkanas, tokia veikla galėtų būti nepriskiriama IISKISĮ V skirsnio reguliavimo apimčiai nes jos tikslas nėra vertinimas paskolų teikimo veikla, o investavimas į privatų kapitalą.“

35. Papildyti V dalies IX skyrių devintuoju ir dešimtuoju skirsniais:

„DEVINTASIS SKIRSNIS PASKOLOS HOLDINGO BENDROVEI

1. IISKISĮ 22 straipsnio 3 dalis nustato, kad IISKIS turtas negali būti investuojamas į paskolą, jeigu gautos lėšos bus naudojamos siekiant įgyti finansines priemones arba jos bus naudojamos paskoloms kitiems asmenims teikti. Tai reiškia, kad į paskolas investuojančių IISKIS investavimo veikla skirta skatinti ekonomikos vystymąsi, kai paskolos lėšomis finansuojamas „realus“ verslo vykdymas, ir nėra skirta panaudoti šias lėšas perskolinimo tikslais ar vertybinių popierių, kurie gali cirkuliuoti kapitalo rinkoje, perpirkimui.

2. Kiek susiję su paskolos suteikimu, siekiant šias lėšas perskolinti, šiose Gairėse paaiškinta, kad tokia veikla priimtina, kai įmonė, kuriai skolinamos lėšos turint tikslą jas perskolinti, yra į paskolas investuojančio IISKIS kontroliuojama (t. y. IISKIS nuosavybės teise priklauso daugiau kaip 50 proc. įmonės akcijų) specialiosios paskirties bendrovė (SPB), įsteigta struktūrizuojant IISKIS investavimo į paskolas veiklą, ir laikoma, kad IISKIS turtas yra investuotas į paskolą galutiniam šios paskolos gavėjui, o SPB pripažįstama IISKIS investavimo instrumentu.

3. Kiek susiję su paskolos suteikimu, siekiant įgyti įmonės skolos ar nuosavybės vertybinius popierius, IISKISĮ nustato, kad paskolos lėšos negali būti panaudotos siekiant įgyti finansines priemones. IISKISĮ finansinės priemonės suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos FPRĮ.

FPRĮ finansinėms priemonėms priskiriami perleidžiamieji vertybiniai popieriai ir kitos priemonės, nurodytos FPRĮ 3 straipsnio 15 dalyje. Perleidžiamaisiais vertybiniais popieriais laikomi tokie vertybiniai popieriai, kurie iš esmės gali cirkuliuoti kapitalo rinkoje. Pavyzdžiui, Lietuvoje registruotų uždarytų akcinių bendrovių (UAB) obligacijos priskiriamos perleidžiamiesiems vertybiniais popieriams, tačiau šių įmonių akcijos nepriskiriamos, taip pat akcijos nepriskiriamos ir finansinėms priemonėms (išskyrus atvejus, kai UAB yra kolektyvinis investavimo subjektas).

4. IISKISĮ reikalavimus atitinkanti veikla būtų tokia IISKIS turto investavimo į paskolas veikla, kai IISKIS suteikta paskola panaudojama tokiems vertybiniais popieriams, kurie nėra finansinės priemonės, įgyti arba kai IISKIS suteikta paskola perskolinama į paskolas investuojančio IISKIS SPB. Be to, į paskolas investuojantis IISKIS galėtų suteikti paskolas tiesiogiai holdingo bendrovės dukterinėms įmonėms, jei tokia veikla atitinka IISKISĮ (pvz., tos dukterinės įmonės nėra finansų įstaigos) ir IISKIS steigimo dokumentus.

DEŠIMTASIS SKIRSNIS PASKOLOS PORTFELIO BENDROVEI

1. IISKIS, esančio juridinio asmens dalyviu, absoliuti teisė teikti šiam juridiniam asmeniui paskolas, netaikant IISKISĮ V skirsnio reikalavimų, nepriimtina dėl šios veiklos tikslų, nes tokiu atveju, siekiant išvengti specialiųjų reikalavimų, taikomų į paskolas investuojantiems IISKIS ir jų valdytojams, taikymo, pakaktų įgyti net ir vieną juridinio asmens akciją ar kitą dalyvavimą juridiniame asmenyje patvirtinantį šio asmens nuosavybės vertybinį popierių, tačiau tokia veikla būtų siekiama ne investuoti į privatų kapitalą, o gauti pajamų iš paskolų teikimo.

2. Paskolos suteikimas portfelio bendrovei būtų galimas, jei paskola SPB būtų suteikiama fondo investavimo strategijai įgyvendinti, o paskola portfelio bendrovei būtų suteikiama siekiant įgyti tos bendrovės nuosavybės vertybinių popierių, leidžiančių kontroliuoti bendrovę, aktyviai dalyvauti jos valdyme ir, išplėtojus bendrovės veiklą bei padidinus bendrovės verslo vertę, perduoti jos nuosavybės vertybinius popierius, arba būtų tenkinamos IISKISĮ 21 straipsnio 6 dalyje nustatytos išimtys.“

36. Pripažinti netekusiu galios V dalies XIII skyrių.

37. Pakeisti V dalies XV skyriaus 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3. Vertinant IISIB, veikiančios kaip KŪB, dalyvio – tikrojo nario – atitiktį taikomiems reikalavimams, svarbu atsižvelgti į tai, ar šio IISKIS valdymas yra perduotas valdymo įmonei. Jeigu IISKIS – KŪB tikrasis narys – veikia kaip valdytojas arba tikrojo nario vienintelis dalyvis yra valdytojas, jis (jo savininkas) turi būti vertinamas kaip valdytojas ir atitikti valdytojui keliamus reikalavimus, nustatytus IISKISĮ 7, 11 ir kituose straipsniuose. Tačiau jeigu IISKIS valdymas perduotas valdymo įmonei, kuri nėra tikrasis narys ar tikrojo nario savininkas, KŪB tikrasis narys turėtų būti vertinamas kaip investuotojas, t. y. atitikti IISKISĮ numatytus informuotiesiems investuotojams taikomus reikalavimus.“

38. Papildyti V dalies XVI skyrių 4 ir 5 punktais:

„4. Praktikoje kyla klausimų, ar valdytojai, veikiantys pagal IISKISĮ, turi teikti metinę atitikties ataskaitą LB, atsižvelgiant į tai, kad VOT reikalavimai nėra taikomi valdytojams, veikiantiems pagal IISKISĮ. Šiuo tikslu pažymėtina, kad IISKISĮ nenustato, kad valdytojas, turintis veiklos leidimą pagal IISKISĮ, turi teikti metinę atitikties ataskaitą LB, tad šie dokumentai LB neteikiami, taip pat ir tais atvejais, kai IISKIS valdytojas turi pagal AKISVĮ išduotą valdytojo licenciją. LB reikalavimu KIS valdytojas, veikiantis pagal IISKISĮ reikalavimus, privalo pateikti savo ar savo valdomo IISKIS finansinių ataskaitų rinkinio paaiškinimus, o auditorius – su atliktu auditu bei nustatytais IISKISĮ ir (ar) kitų teisės aktų pažeidimais susijusius paaiškinimus (IISKISĮ 51 straipsnio 5 dalis). Valdytojas, turintis veiklos leidimą pagal IISKISĮ, taip pat privalo LB reikalavimu pateikti visą valdytojo ir jo valdomo IISKIS priežiūrai būtina informaciją (IISKISĮ 54 straipsnis).

5. Pagal VOT 28.4 papunktį, valdytojas privalo užtikrinti ir periodiškai tikrinti, ar tinkamai ir veiksmingai įgyvendinama kiekvieno valdytojo valdomo KIS bendroji investavimo politika, ar laikomasi investavimo strategijos ir rizikos ribojimų, net jei rizikos valdymo funkciją vykdo trečiasis asmuo. Kai valdytojas, turintis veiklos leidimą pagal IISKISĮ, siekia kaip galima geriau įgyvendinti net ir rekomendacinio pobūdžio teisės aktus, sprendimą dėl tikrinimo periodiškumo (dažnumo) priima pats, atsižvelgdamas į aplinkybių visumą – veiklos mastą, kompleksiskumą, valdomus IISKIS ir kt. Savaimė suprantama, kad valdymo įmonės, valdančios tik į NT investuojančius UT IISKIS, ir IISKIS valdymo įmonės, valdančios tiek atvirojo, tiek uždarojo tipo

IISKIS, investuojančius į įvairias investicines priemones, periodinio vertinimo dažnumas skirsis.”

39. Papildyti V dalį XVII¹–XVII³ skyriais:

„XVII¹ SKYRIUS PAGRINDINIŲ VALDYMO ĮMONĖS IR IISKIS FUNKCIJŲ ATLIKIMO KONTROLĖ

1. Pagal IISKISĮ 13 straipsnio 1 dalies 7 punktą, valdytojas turi nuolat vykdyti pagrindinių valdytojo ir IISKIS funkcijų atlikimo kontrolę.

2. IISKISĮ nenustato, kad valdytojas, veikiantis pagal IISKISĮ, turi teikti savo arba savo valdomų IISKIS esminių funkcijų vykdymo kontrolės ataskaitas LB, tad šis dokumentas LB neteikiamas. Papildomai pažymėtina, kad LB reikalavimu valdytojas, veikiantis pagal IISKISĮ, privalo pateikti savo ar savo valdomo IISKIS finansinių ataskaitų rinkinio paaiškinimus, o auditorius – su atliktu auditu bei nustatytais IISKISĮ ir (ar) kitų teisės aktų pažeidimais susijusius paaiškinimus (IISKISĮ 51 straipsnio 5 dalis), visą savo ir savo valdomų IISKIS priežiūrai būtiną informaciją (IISKISĮ 54 straipsnis).

XVII² SKYRIUS PRANEŠIMAS APIE TEISĖS AKTŲ, REGLAMENTUOJANČIŲ IISKIS VEIKLĄ, PAŽEIDIMĄ

1. IISKISĮ 13 straipsnio 3 dalis nustato pareigą valdytojams, turintiems veiklos leidimą pagal IISKISĮ, įdiegti priemones, leidžiančias valdytojo darbuotojams specialiu, nepriklausomu ir autonomišku kanalu valdytojo atsakingam asmeniui pranešti apie padarytą ar galimą teisės aktų, reglamentuojančių IISKIS veiklą, pažeidimą. Šis reguliavimas nustatytas, atsižvelgus į PRIIPS reglamento 28 straipsnio 4 dalies nuostatas, kad valstybės narės gali reikalauti, kad darbdaviai, kurie vykdo finansinių paslaugų tikslais reguliuojamą veiklą, įdiegtų atitinkamas procedūras, kad jų darbuotojai galėtų įmonės viduje pranešti apie esamus ar potencialius pažeidimus naudodamiesi specialiu, nepriklausomu ir autonominiu kanalu.

2. Kiek susiję su tinkamu IISKISĮ 13 straipsnio 3 dalyje įtvirtintos pareigos vykdymu, IISKISĮ ir LB nustato, kad aptariamomis priemonėmis turi būti: 1) užtikrinamas asmens, kuris praneša apie padarytus pažeidimus, konfidencialumas, išskyrus atvejus, kai atskleisti tokią informaciją reikalaujama įstatymų nustatytais atvejais ir tvarka; 2) asmens duomenys tvarkomi asmens duomenų apsaugą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka ir 3) užtikrinama tinkama finansų rinkos dalyvio darbuotojų, kurie praneša apie pažeidimus, apsauga nuo keršto, diskriminacijos ar kito neteisėto ar nesąžiningo elgesio. Vadovaujantis IISKISĮ 13 straipsnio 1 dalies 2 punktu, valdytojas turi turėti veiklai reikalingas priemones, procedūrų ir politikų aprašus, juos naudoti arba taikyti. Atitinkamai valdytojas turi paskirti asmenį, atsakingą už informacijos apie padarytą ar galimą teisės aktų, reglamentuojančių IISKIS veiklą, pažeidimą gavimą ir vertinimą, parinkti ir įdiegti technines priemones, skirtas aptariamai informacijai pateikti ir gauti, užtikrinti informaciją pateikusių darbuotojų konfidencialumą (išskyrus įstatymų nustatytas išimtis) ir apsaugą nuo neteisėto ar nesąžiningo elgesio, taip pat asmens duomenų tvarkymą nustatyta tvarka. Kai valdytojas turi nedaug darbuotojų, konfidencialumas gali būti užtikrinamas pasirašius atitinkamus pasižadėjimus (įsipareigojimus) ir ėmusius reikiamų priemonių, kad šių įsipareigojimų būtų laikomasi. Nesant galimybių tai užtikrinti pačiame valdytojuje, šioms priemonėms įdiegti valdytojas gali pasitelkti ir trečiuosius asmenis. Šiuo atveju taikomi tie patys LBĮ nustatyti reikalavimai.

3. Dėl gerosios praktikos LBĮ nustatyta, kad LB nustato priemones, kurios skatintų pranešti apie finansų rinką reglamentuojančių teisės aktų nuostatų pažeidimą. Šias priemones galima rasti internete (adresu <https://www.lb.lt/lt/pranesimai-apie-finansu-rinka-reguliuojanciu-teises-aktu-pazeidimus#ex-1-7>).

XVII³ SKYRIUS GAV REIKALAVIMŲ VYKDYMAS

1. Vadovaujantis IISKISĮ 18 straipsnio 1 dalimi, IISKIS gryniesiems aktyvai per 12 mėnesių nuo LB išduoto pritarimo IISKIS steigimo dokumentams turi būti ne mažesni kaip 1 mln. Eur, išskyrus investuotojų pasirašytų įsipareigojimų pagrindu veikiančius IISKIS, kuriems taikomas 2 mln. Eur reikalavimas. To paties straipsnio 3 dalis nustato, kad IISKIS gryniesiems aktyvams esant ar tapus mažesniems už IISKISĮ reikalaujamą dydį, valdymo įmonė apie tai privalo

nedelsdama pranešti LB ir nurodyti veiksmų, skirtų padėčiai taisyti, planą ir terminus. Jeigu valdymo įmonė per protingą laiką neištaiso padėties, ji privalo nedelsdama imtis IISKISĮ nustatytų IISKIS panaikinimo (likvidavimo) veiksmų. IISKIS panaikinimo (likvidavimo) pagrindus ir tvarką nustato ir IISKIS steigimo dokumentas (IISKISĮ 27 straipsnio 2 dalies 16 punktas).

2. Tuo atveju, kai IISKIS, kurį numatoma artimiausiu metu likviduoti ar panaikinti, atžvilgiu įgyvendinamos veiklos tikslas nukreiptas tik į lėšų IISKIS naudai išieškojimą ir IISKIS turtas nebebus investuojamas, o padalinus IISKIS turimas lėšas IISKIS gryniesi aktyvai taptų mažesni už IISKISĮ reikalaujamą dydį ir valdytojas nesiims veiksmų šiam reikalavimui tenkinti, valdytojas galėtų IISKISĮ ir IISKIS steigimo dokumentuose nustatyta tvarka:

2.1. padalinti laisvas lėšas IISKIS dalyviams, paliekant IISKIS tiek lėšų, kad jų pakaktų visiems kreditoriams įsipareigojimams įvykdyti;

2.2. nedelsiant, IISKISĮ 18 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka, kreiptis į LB dėl susidariusios padėties, priimti sprendimą ir imtis kitų veiksmų dėl IISKIS panaikinimo (likvidavimo);

2.3. jei reikia, turi būti keičiami IISKIS steigimo dokumentai juose nustatyta tvarka.

3. Jeigu valdytojas neplanuoja pritraukti naujų investicijų į KIS ir vykdyti investicinės veiklos ar imtis kitų veiksmų, kurie leistų ištaisyti susidariusią situaciją, kai IISKIS grynųjų aktyvų dydis tampa mažesnis nei IISKISĮ 18 straipsnio 1 dalyje nustatyta riba, laikas, likęs iki IISKIS veiklos termino pabaigos, negalėtų būti laikomas protingu laiku (IISKISĮ 18 straipsnio 3 dalis), kuriam suėjus valdytojas imtųsi IISKISĮ nustatytų IISKIS panaikinimo (likvidavimo) veiksmų. Protingas laikas skirtas valdytojui imtis taisomųjų veiksmų, kurie leistų pasiekti IISKISĮ 18 straipsnio 1 dalyje nustatytą dydį.

4. Veiklos terminas, nurodytas IISKIS steigimo dokumentuose, laikytinas terminu, iki kada turi būti iš esmės užbaigtos visos IISKIS panaikinimo (likvidavimo) procedūros IISKISĮ ir IISKIS steigimo dokumentuose nustatyta tvarka. Valdymo įmonė, įvertinusi IISKIS sudarančio turto specifiką ir esamas aplinkybes, IISKISĮ ir IISKIS steigimo reikalavimus, turėtų IISKIS panaikinimo (likvidavimo) procedūras ne tik pradėti, bet ir iš esmės užbaigti (t. y. panaikinti (likviduoti) IISKIS) iki steigimo dokumentuose nurodyto IISKIS veiklos termino pabaigos IISKISĮ ir IISKIS steigimo dokumentuose nustatyta tvarka."

40. Papildyti V dalies XVIII skyriaus penktąjį skirsnį 6 punktu:

„6. Valdymo įmonė (valdyba, už atitinkamą sritį atsakingas valdybos narys) turi išmanyti šios įmonės ir jos valdomiems IISKIS taikomus reikalavimus, nustatytus tiek nacionaliniu, tiek ES lygiu (jei reikia, – kreiptis į LB), ir imtis tokių priemonių reikiamų procedūrų ir tvarkų parengimui, patvirtinimui ir taikymui užtikrinti, duoti tokius nurodymus ar rengti ir svarstyti tokias ataskaitas, kurios leistų jai tinkamai įgyvendinti šiuos reikalavimus, ir tai įtvirtinti valdymo įmonės vidaus dokumentuose. Priemonės, procedūros, tvarkos ar ataskaitos turi būti rašytiniai dokumentai, o jų svarstymas ir rezultatai turi būti įforminti posėdžių protokoluose ar kituose analogiškuose dokumentuose. Valdyba ar už tam tikrą sritį atsakingi valdybos nariai ataskaitas dėl valdybos funkcijų įgyvendinimo teikia kitiems kompetentingiems IISKIS valdymo organams (pvz., visuotiniam akcininkų susirinkimui), šiems paprašius, taip pat – jei taip nustatyta valdymo įmonės steigimo dokumentuose, vidaus tvarkose ir pan. Valdybos nariai, vykdydami savo, kaip valdybos nario ir už konkrečią sritį atsakingo asmens, pareigas, turi užtikrinti, kad būtų vengiama interesų konfliktų (pvz., nusišalinti svarstant valdyboje klausimus, galinčius valdybos nariui sukelti interesų konfliktą).“